

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0200102720

**за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности
на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“
за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 490 от 08.12.2021 г.
на Сметната палата (Протокол № 46)

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа РЕЗЮМЕ	4
Част втора ВЪВЕДЕНИЕ	9
1. Основание за извършване на одита	9
2. Одитиран период	9
3. Информация за одитираната организация	9
4. Предмет на одита	10
5. Цели на одита	11
6. Обхват на одита, ограничения в обхвата	11
7. Критерии за оценка	13
8. Одитни стандарти, които са приложени при одита	14
Част трета КОНСТАТАЦИИ	14
Раздел I. Управление на бюджета	14
1. Вътрешни актове	14
2. Актуализация на бюджета	17
3. Задължения за местни данъци и такси	18
4. Заеми от сметката за чужди средства	19
Раздел II. Приходи по бюджета	20
1. Приходи от студентски общежития	20
2. Приходи от наеми на нежилищни имоти	26
Раздел III. Разходи по бюджета	29
1. Разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения	29
2. Разходи за вода, горива и енергия	30
3. Разходи за външни услуги	31
4. Разходи за текущ ремонт	31
Раздел IV. Обществени поръчки	32
1. Вътрешни актове	33
2. Прогнозиране и планиране на обществени поръчки	33
3. Възлагане на обществени поръчки	34
Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ	39
Част пета ПРЕПОРЪКИ	41
Част шеста ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ	41

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АОП	Агенция по обществени поръчки
АС	Академичен съвет
ВАС	Върховен административен съд
ВППОПК	Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“
ВПУЦОП/ Вътрешни правила за обществени поръчки	Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
ВТУ	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
ДДС	Данък върху добавената стойност
ЕЕДОП	Единен европейски документ за обществени поръчки
ЕС	Европейски съюз
ЗВО	Закон за висшето образование
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗДС	Закон за държавната собственост
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
КСБВУ	Комисия по социално-битовите въпроси на учащите се
КТ	Кодекс на труда
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
МСВОИ	Международни стандарти на Върховните одитни институции
ОВ на ЕС	Официален вестник на Европейския съюз
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ППЗДС	Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост
ППЗОП	Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки
ПУДВТУ	Правилник за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“
РОП	Регистър на обществените поръчки
СФУК	Система за финансово управление и контрол
УИН	Уникален идентификационен номер
УК	Уникален код

Част първа РЕЗЮМЕ

Одитът за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ (ВТУ „Тодор Каблешков“/ВТУ/висшето училище) за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г. е извършен в изпълнение на Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2020 г.

ВТУ „Тодор Каблешков“ е държавно специализирано висше училище – юридическо лице.¹ Ректорът на ВТУ е второстепенен разпоредител с бюджет.² Висшето училище съставя, изпълнява, приключва и отчита самостоятелен бюджет.

В съответствие с изискванията на чл. 30, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) и чл. 12, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“ (ПУДВТУ), проектите на бюджет за 2019 г. и 2020 г., както и отчетите за касовото изпълнение на бюджета за 2019 г. и към 30.06.2020 г., са приети от Академичния съвет (АС) на висшето училище.

Дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“ се финансира със собствени средства и субсидия (трансфери) от държавния бюджет. Общият размер на отчетените приходи за 2019г. е 2 582 761 лв., а към 30.06.2020 г. – 1 112 720 лв.

Общият размер на отчетените разходи по бюджета за 2019 г. е 5 723 167 лв., а към 30.06.2020 г. – 2 580 777 лв.³

През одитирания период е възложена една обществена поръчка чрез процедура по ЗОП, приключила със сключен договор на стойност 1 240 000 лв. без ДДС (1 488 000 лв. с ДДС). Проведени са две възлагания чрез събиране на оферти с обява, открити през одитирания период и приключили със сключване на договори на обща стойност 91 852,88 лв. без ДДС (110 223,46 лв. с ДДС).

Предмет на одита е изпълнението на дейността и състоянието на системата за финансово управление и контрол (СФУК) в изследваните области: управление на бюджета, приходи по бюджета, разходи по бюджета и обществени поръчки.

Област „Управление на бюджета“

Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2019 г., на ВТУ „Тодор Каблешков“ е определен трансфер от бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН) в размер на 2 916 200 лв. През годината са извършени шест корекции по реда на Закона за публичните финанси (ЗПФ), в резултат на които предоставения трансфер от МОН за ВТУ към 31.12.2019 г., е увеличен на 3 013 936 лв. Съгласно ЗДБРБ за 2020 г., на ВТУ „Тодор Каблешков“ е определен трансфер от бюджета на МОН в размер на 3 080 000 лв. Към 30.06.2020 г., е извършена една корекция по реда на ЗПФ, в резултат на която уточненият план на трансферите от МОН за ВТУ към 30.06.2020 г. е намален на 2 858 903 лв.

Управлението на бюджета е оценено спрямо изискванията на: Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Закона за публичните финанси; Закона за местните данъци и такси; Закона за счетоводството; Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ и Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“.

¹ Чл. 2, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“ (ПУДВТУ)

² Чл. 11, ал. 9 от ЗПФ и т. 21 от Приложение № 2 към чл. 2 от ПМС № 13 от 31.01.2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, обн. ДВ, бр. 12 от 06.02.2018 г.

³ По данни на отчетите за касовото изпълнение на бюджета на ВТУ за 2019 г. и към 30.06.2020 г.

Област „Приходи по бюджета“ с процеси „Приходи от студентски общежития“ и „Приходи от наеми на нежилищни имоти“

Приходите от студентски общежития за 2019 г. са в размер на 615 307 лв., което представлява 23,82 на сто от общо отчетените приходи към 31.12.2019 г. Отчетените приходи от студентски общежития към 30.06.2020 г. са 258 739 лв. – 23,25 на сто от общо отчетените приходи за същия период.

Приходите от студентски общежития са оценени спрямо изискванията на: Закона за висшето образование; Закона за държавната собственост; Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост; Наредбата за ползване на студентските общежития и столове; Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Правилника за условията и реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития на ВТУ „Тодор Каблешков“; Правилника за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков“ и договорите за отдадени под наем жилищни имоти – държавна собственост.

Отчетените приходи от наеми на имущество за 2019 г. са 1 309 015 лв., което представлява 50,68 на сто от общо отчетените приходи за годината. Приходите от наеми към 30.06.2020 г. са 560 994 лв., или 50,42 на сто от общо отчетените приходи за периода.

Приходите от наеми на нежилищни имоти са оценени спрямо изискванията на: Закона за държавната собственост; Закона за висшето образование; Закона за задълженията и договорите; Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост; Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешните правила за управление и контрол на стопанисваните от ВТУ „Тодор Каблешков“ недвижими имоти и движими вещи и договорите за наем на нежилищни имоти.

Област „Разходи по бюджета“ с процес „Други възнаграждения и плащания за персонала“ и под-процес „Разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения“, процес „Разходи за издръжка“ с под-процеси „Разходи за вода, горива и енергия“, „Разходи за външни услуги“ и „Текущ ремонт“.

Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в размер на 128 608 лв. за 2019 г., което представлява 57 на сто от общо отчетените средства за други възнаграждения и плащания за персонала, а към 30.06.2020 г. са 33 190 лв., или 29,58 на сто.

Извършените разходи за издръжка са 1 022 252 лв. за 2019 г. и 310 387 лв. към 30.06.2020 г., което е 17,86 на сто, съответно 12,03 на сто от общо извършените разходи за съответните отчетни периоди. С най-голям относителен дял от разходите за издръжка са разходите за вода, горива и енергия – 492 251 лв. за 2019 г. и 132 419 лв. към 30.06.2020 г., съответно 48,15 на сто за 2019 г. и 42,66 на сто към 30.06.2020 г.

Разходите за външни услуги за 2019 г. са 169 061 лв. или 16,54 на сто, а към 30.06.2020г. – 77 244 лв., или 24,89 на сто от разходите за издръжка за съответните отчетни периоди. Разходите за текущ ремонт за 2019 г. са 102 619 лв. – 10,04 на сто, а към 30.06.2020г. са 39 425 лв., или 12,70 на сто от разходите за издръжка.

Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са оценени спрямо изискванията на: Закона за финансовото управление и контрол в публичния

сектор; Закона за висшето образование; Закона за задълженията и договорите; Закона за счетоводството; Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ и договорите за извънтрудови правоотношения.

Разходите за вода, горива и енергия, за външни услуги и за текущ ремонт са оценени спрямо изискванията на: Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Закона за обществените поръчки; Закона за счетоводството; Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ и писмените договори.

Област „Обществени поръчки“ с процеси „Вътрешни актове“, „Прогнозиране и планиране на обществени поръчки“ и „Възлагане на обществени поръчки“.

В периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г. са проведени една процедура за възлагане на обществена поръчка по ЗОП и две възлагания чрез събиране на оферти с обява.

Критериите за оценка за областта на изследване са изискванията на: Закона за обществените поръчки; Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилника за прилагане на ЗОП; Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки във Висшето транспортно училище “Тодор Каблешков“ и Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“.

В област „Управление на бюджета“, при одита е установено, че за 2019 г. и 2020 г., от АС не са утвърдени бюджети на основните звена на висшето училище, с което не са спазени изискванията на чл. 90, ал. 2 от ЗВО. От АС не е утвърдена и методика за определяне приноса на отделните основни звена за осъществяване на обучението по всяко професионално направление за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението, с което не е спазен чл. 90, ал. 5 от ЗВО. Като причини за установено, от ВТУ са изложени аргументи, че от АС ежегодно се приема отчет за касовото изпълнение на бюджета, в т.ч. отчетените приходи по факултети, като по този начин се определя и приноса на отделните основни звена. В проектите за бюджет за следващата година се планират приходи от такси за обучение, каквито са отчетени през предходната. Основните разходи като вода, електро и топлоенергия са неделими между факултетите, тъй като се отчитат на база общо потребление. С цел икономии на съществени пера за разходи при планиране на учебните процеси всички часове се разпределят в един или максимум два корпуса. ВТУ „Тодор Каблешков“ осъществява стопанска дейност, с която се подпомага цялостната дейност на висшето училище, в т.ч. и за заплати. Не може да се определи каква част от стопанската дейност се разпределя към звената за заплати. Академичният съвет приема и разпределя разходите на звената за научна дейност, командировки и такси за правоучастия, с цел развитие на научната дейност. Всички останали разходи, необходими за звената, се разпределят съобразно техните искания, на база финансови възможности и финансови ресурси.

През одитирания период, в нарушение на ЗПФ са ползвани заеми от сметката за чужди средства, които са възстановени след одитирания период. Задълженията към доставчици към 31.12.2019 г. надвишават допустимия максимален размер на задълженията по ЗДБРБ за 2019г. Към 30.06.2020 г., е установен висок размер на задълженията на ВТУ за местни данъци и такси. Преди одитирания период са предприети действия само за разсрочване на

задълженията за такса битови отпадъци пред Столична община,⁴ но към датата на одита няма прието решение на Столичния общински съвет. Задълженията на ВТУ „Тодор Каблешков“ за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци са натрупани преди одитирания период и се дължат на липсата на финансов ресурс, както и на големия терен от 148 300 кв. м. със застроени площи, на който осъществява дейността си висшето училище.

В област „Приходи по бюджета“ е установено, че през одитирания период, в студентските общежития на ВТУ са настанявани външни лица, в несъответствие с приложимата правна рамка. Заповедите за настаняване на външни лица са издавани на основание правилник, приет от Академичния съвет. Правилникът противоречи на ЗВО и ЗДС, тъй като в него са установени условия и ред за предоставяне на части от имот – публична държавна собственост на трети лица, в противоречие със законовите разпоредби.

Във вътрешните правила на ВТУ „Т. Каблешков“, регламентиращи изграждането и функционирането на системите за финансово управление и контрол, не са въведени процедури за контрол на постъпващите приходи от общежитията и не са дефинирани и оценени рисковете, свързани с приходите от тях, в несъответствие със ЗФУКПС.

За одитирания период не са извършвани проверки върху дейността на инкасатор – плащания по събиране и отчитане на приходите, получавани в брой от наемателите на общежитията. При извършените по време на одита проверки на приходите от общежития, събрани от инкасатор – плащания в брой и чрез ПОС терминал, и на отчетените в касата на ВТУ, не са установени неотчетени суми през одитирания период.

Организацията на счетоводната отчетност във ВТУ не позволява да бъдат разделени аналитично отчетените приходи от общежития, за да се установи какъв е дялът на приходите от външни наематели на общежитията в общия дял на отчетените приходи.

От ВТУ са предприети мерки за събиране на просрочените вземания от наемателите. Установени са случаи на получени приходи преди сключване на договори за наем; ползване на помещения след законовоопределения максимален срок и ползване на помещения без търг, което е в несъответствие с приложимата правна рамка. Постъпилите приходи от наеми са в съответствие с договорените наемни цени.

За област „Разходи по бюджета“, е установено, че изплатените средства за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в рамките на договорените и са документално обосновани. През 2019 г. са сключени десет граждански договори за охрана, които са в нарушение на трудовото законодателство. Договорите са прекратени на 31.12.2019 г.

Проверените разходи за вода, горива и енергия, външни услуги и за текущ ремонт са документално обосновани, съгласно изискванията на Закона за счетоводството (ЗСч). Не при всички проверени разходи е упражнен предварителен контрол за законосъобразност от финансов контролор преди поемане на задължение и преди извършване на разходите, в несъответствие с изискванията на вътрешните правила.

Вътрешните правила, изграждащи системите за финансово управление и контрол на ВТУ, не са актуализирани след тяхното утвърждаване през 2008 г.

В област „Обществени поръчки“ е установено, че през одитирания период във ВТУ „Тодор Каблешков“ действат Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки, които регламентират прогнозирането и планирането на обществените поръчки;

⁴ Съгласно чл. 12, ал. 4 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, приета с Решение № 894 по Протокол № 93 от 23.11.2006 г. на Столичния общински съвет, разрешение за отсрочване или разсрочване на задължения за местни такси над 30 000 лв. или за срок, по-голям от една година, се издава от кмета на Столична община след решение на Столичен общински съвет

организацията на процеса по провеждане на процедури и възлагания; сключването на договори и упражняването на контрол по тяхното изпълнение, архивирането на документи, и др. Вътрешните правила не са актуализирани след датата на тяхното утвърждаване през 2017 г. и в същите не са отразени съществени изменения и допълнения, настъпили в нормативната уредба през одитирания период.

От ВТУ е извършено прогнозиране на обществени поръчки. Изготвени са план-графици за възлагане на обществени поръчки през 2019 г. и 2020 г., в съответствие с нормативните изисквания.

При проверените: една процедура по ЗОП и две възлагания на обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява, са установени несъответствия с приложимата правна рамка.

По отношение на проведената процедура е установено, че в обявлението за обществената поръчка не е посочено прогнозното количество на доставката. Констатирано е несъответствие между документацията на поръчката и обявлението, по отношение на информацията относно ценовите параметри. В обявлението на поръчката: не е посочена възможността информацията за съответствие за част от критериите за подбор да се предостави чрез попълване в ЕЕДОП; обявлението не е направено кратко описание на личното състояние на заинтересованите лица, които биха могли да доведат до отстраняването им и не са посочени основанията за отстраняване на участниците по чл. 55, ал. 1 от ЗОП. В документацията на обществената поръчка и в проекта на договор е посочено, че се предвижда опция за едностранно продължаване срока на договора, като не е взето предвид, че опциите са свързани с очакванията на възложителя за възлагане на допълнителни количества в срока на действие на договора. В Системата за случаен избор (ССИ) на АОП не са въведени данни за процедурата. Решението за откриване на процедурата и обявлението за обществената поръчка са публикувани в профила на купувача преди деня на публикуване на решението и обявлението в РОП. Документацията за обществената поръчка е публикувана на профила на купувача преди деня на публикуване в РОП на решението за откриване на процедурата и обявлението. Обявлението за възложена поръчка е публикувано в профила на купувача преди публикуването му в РОП, а договорът за възлагане на обществената поръчка е публикуван на профила на купувача преди публикуване в РОП на обявлението за възложена поръчка. Договорът е публикуван без приложенията към него, като по време на одита същите са публикувани на профила на купувача.

При възлагане на обществените поръчки чрез събиране на оферти с обява е установено: определени са основания за незадължително отстраняване на участниците, в несъответствие с чл. 192, ал. 1 от ЗОП; в документацията на една поръчка е определено участниците да подават с офертата декларация за съгласие с клаузите на проекта на договор, като не е взето предвид, че с подаването на оферта се счита, че участниците се съгласяват с всички условия на възложителя, в т.ч. с определения от него срок на валидност на офертите и с проекта на договор; в обявата на едно възлагане не са включени обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП за отстраняване на участниците; в профила на купувача договорите са публикувани без приложенията към тях, в несъответствие с нормативните изисквания. По време на одита са предприети действия и приложенията са публикувани в профила на купувача.

Введените контролни дейности са изпълнявани съобразно регламентирания ред, но не във всички случаи са ефективни. Във вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки, действащи през одитирания период не е регламентирана контролна дейност по отношение на публикуването на документи в профила на купувача.

Част втора

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за извършване на одита

Одитът е извършен на основание чл. 5, ал. 1, т. 2 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 284 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2020 г. и в изпълнение на Заповеди № ОД-02-01-027 от 21.12.2020 г. и № ОД-02-01-001 от 12.01.2021г. на заместник-председател на Сметната палата.

2. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г.

3. Информация за одитираната организация

Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ е специализирано висше училище, юридическо лице с предмет на дейност: обучение на студенти и докторанти за придобиване на инженерна и специална квалификация в областта на транспорта, транспортната техника, технологии и инфраструктура, необходими за отраслите на икономиката и държавните структури, по специалности, утвърдени от Академичния съвет в съответствие с Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления; повишаване на квалификацията и придобиване на нова квалификация чрез паралелно и следдипломно обучение; научноизследователска, проектантска и конструкторска дейност; експертно-консултантска, стопанска, социална, спортна, издателска, информационна и други дейности.⁵

Ректорът на ВТУ „Тодор Каблешков“ е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката.⁶

Висшето училище съставя, изпълнява, приключва и отчита самостоятелен бюджет. В съответствие с изискванията на чл. 30, ал. 1 от ЗВО и чл. 12, ал. 1 от ПУДВТУ, проектите на бюджет на ВТУ за 2019 г. и 2020 г., и отчетите за касовото изпълнение на бюджета за 2019 г. и към 30.06.2020 г. са приети от Академичния съвет на висшето училище.

Дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“ се финансира със собствени средства и субсидия (трансфери) от държавния бюджет. Управлението, структурата и дейността са уредени с Правилник за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“, приет от Общото събрание.⁷

ВТУ „Тодор Каблешков“ се състои от основни, обслужващи и спомагателни звена. Основни звена са факултетите.⁸ Обслужващи звена са: университетски Център за следдипломна квалификация и продължаващо обучение, Единен център за информационно и телекомуникационно обслужване, Функционален деканат „Чуждестранни студенти, докторанти и специализанти“, Център за кариерно развитие, Библиотечно-информационна база, Издателско-полиграфическа база, лаборатории, учебно-производствена база и други

⁵ Чл. 2, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“ (ПУДВТУ)

⁶ Чл. 11, ал. 9 от ЗПФ и т. 21 от Приложение № 2 към чл. 2 от ПМС № 13 от 31.01.2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, обн. ДВ, бр.12 от 06.02.2018 г.

⁷ Приет на 09.11.2000 г., посл. изм. в сила от 01.07.2020 г.

⁸ Транспортен мениджмънт; Комуникации и електрообзавеждане в транспорта; Техника и строителни технологии в транспорта

относително обособени структури. Спомагателни звена са административните и стопански звена и отдели.⁹

Органи за управление на ВТУ „Тодор Каблешков“ са Общото събрание, Академичният съвет и ректорът.¹⁰ Общото събрание¹¹ е колективен орган за управление на висшето училище, което се представлява от неговия председател. Академичният съвет¹² е колективен орган за ръководство на учебната и научната дейност и за управление на висшето училище. Ректорът представлява висшето училище, ръководи и отговаря за цялостната дейност на ВТУ. Ректорът може с писмена заповед да предостави някои от своите правомощия на заместник-ректор на ВТУ. В дейността си ректорът се подпомага от Ректорски съвет (РС), който е съвещателен орган. В състава на РС влизат председателят на Общото събрание, заместник-ректорите, помощник-ректорът, заместник-председателят на Академичния съвет, деканите на факултетите, главният счетоводител и председателят на Студентския съвет.¹³

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор за одитирания период носи проф. д-р инж.-икон. Даниела Тодорова, ректор на ВТУ „Тодор Каблешков“ от 13.12.2016 г.¹⁴

4. Предмет на одита

Предметът на одита е съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. и за 2020 г., на ВТУ „Тодор Каблешков“ са определени трансфери от бюджета на МОН в размер на 2 916 200 лв. за 2019 г. и съответно 3 080 000 лв., за 2020 г. След извършените корекции по бюджета на ВТУ през одитирания период, предоставеният трансфер от МОН за ВТУ към 31.12.2019 г. е 3 013 936 лв., а към 30.06.2020 г. – 2 858 903 лв.¹⁵ Отчетените разходи по бюджета за 2019 г. са 5 723 167 лв., а към 30.06.2020 г. – 2 580 777 лв.

Приходите от студентски общежития за 2019 г. са 615 307 лв., което представлява 23,82 на сто от общо отчетените приходи към 31.12.2019 г. Отчетените приходи от студентски общежития към 30.06.2020 г. са 258 739 лв. – 23,25 на сто от общо отчетените приходи за същия период.¹⁶

През 2019 г. и към 30.06.2020 г., във ВТУ действат 112 договора за наем на нежилищни имоти и са реализирани приходи от наем в размер на 1 685 877 лв. – 45,62 на сто от общо отчетените приходи за одитирания период.¹⁷

Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в размер на 128 608 лв. за 2019 г., което представлява 57 на сто от общо отчетените средства за други възнаграждения и плащания за персонала, а към 30.06.2020 г. са 33 190 лв., или 29,58 на сто. С най-голям относителен дял от разходите за издръжка са разходите за вода, горива и енергия на стойност 492 251 лв. за 2019 г., и 132 419 лв. към 30.06.2020 г., съответно 48,15 на сто за 2019 г. и 42,66 на сто към 30.06.2020 г. Разходите за външни услуги за 2019 г. са 169 061 лв., или 16,54 на сто, а към 30.06.2020 г. – 77 244 лв., което представлява 24,89 на сто от разходите за издръжка за съответните отчетни периоди. Разходите за текущ ремонт за

⁹ Чл. 5 от ПУДВТУ

¹⁰ Чл. 7, ал. 1 от ПУДВТУ

¹¹ Чл. 8 и чл. 10 от ПУДВТУ

¹² Чл. 11 и чл. 12 от ПУДВТУ

¹³ Чл. 14 от ПУДВТУ

¹⁴ Одитно доказателство № 1

¹⁵ Одитно доказателство № 2

¹⁶ Одитно доказателство № 3

¹⁷ Одитно доказателство № 4

2019г. са 102 619 лв. – 10,04 на сто, а към 30.06.2020 г. са 39 425 лв. – 12,70 на сто от разходите за издръжка.¹⁸

За периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г., е възложена една обществена поръчка чрез процедура по ЗОП и са проведени две възлагания на обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява.¹⁹

5. Цели на одита

1. Да се установи спазени ли са изискванията на нормативните актове, вътрешните актове и договорите в областите: „Управление на бюджета“, „Приходи по бюджета“, „Разходи по бюджета“ и „Обществени поръчки“.

2. Да се установи състоянието на системата за финансово управление и контрол във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ в изследваните области.

3. Да се изрази одитно заключение относно степента на съответствие на включените в обхвата на одитната задача дейности с правната рамка и договорите.

6. Обхват на одита, ограничения в обхвата

В обхвата на одита са включени областите: „Управление на бюджета“, „Приходи по бюджета“, „Разходи по бюджета“ и „Обществени поръчки“. За целите на одита са формирани одитни извадки по области, процеси и под-процеси на изследване, които включват:

6.1. Област „Управление на бюджета“

За областта не е формирана извадка. Проверени са вътрешните актове за управление на бюджета; актуализацията на бюджета; взетите управленски решения, довели до задължения към Столична община за местни данъци и такси; взетите заеми от сметката за чужди средства.

6.2. Област „Приходи по бюджета“

6.2.1. Процес „Приходи от студентски общежития“

Приходите от студентски общежития за 2019 г. са 615 307 лв., което представлява 23,82 на сто от общо отчетените приходи към 31.12.2019 г. Отчетените приходи от студентски общежития към 30.06.2020 г. са 258 739 лв. – 23,25 на сто от общо отчетените приходи за същия период.²⁰

За процесът не е формирана извадка, като в обхвата на проверката са включени дейностите, обезпечаващи администрирането и изпълнението на приходите, анализ на приходите от студентски общежития и управленските решения, свързани с ползването на студентските общежития през одитирания период.

6.2.2. Процес „Приходи от наеми на нежилищни имоти“

През 2019 г. и към 30.06.2020 г., във ВТУ действат 112 договора за наем на нежилищни имоти и са реализирани приходи от наем в размер на 1 685 877 лв. – 45,62 на сто от общо отчетените приходи за одитирания период.²¹

В одитната извадка са включени приходите от наеми на нежилищни имоти в размер на 757 527,54 лв. – 44,94 на сто от приходите от наеми на нежилищни имоти за одитирания период. Извадката е формирана чрез рисков подбор.

6.3. Област „Разходи по бюджета“

Общият размер на отчетените разходи по бюджета за 2019 г. е 5 723 167 лв., а към 30.06.2020 г. – 2 580 777 лв.²²

¹⁸ Одитно доказателство № 2

¹⁹ Одитно доказателство № 5

²⁰ Одитно доказателство № 3

²¹ Одитно доказателство № 4

6.3.1. Процес „Други възнаграждения и плащания за персонала“

6.3.1.1. За под-процес „Разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения“

Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в размер на 128 608 лв. за 2019 г., което представлява 57 на сто от общо отчетените средства за други възнаграждения и плащания за персонала, а към 30.06.2020 г. са 33 190 лв., или 29,58 на сто.²³

В одитната извадка са включени разходите през месец юли 2019 г. в размер на 24 366,14 лв. - 18,95 на сто от разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения за 2019 г., и разходите през месец юни 2020 г. – 17 683,34 лв. (53,28 на сто от разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения към 30.06.2020 г.).

Единиците в извадката са определени чрез критерия „най-висока месечна стойност“ на разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения, подредени в диапазон „от най-висока месечна стойност към по-ниска в низходящ ред“.

6.3.2. Процес „Разходи за издръжка“

6.3.2.1. За под-процес „Разходи за вода, горива и енергия“

С най-голям относителен дял от разходите за издръжка са разходите за вода, горива и енергия на стойност 492 251 лв. за 2019 г., и 132 419 лв. към 30.06.2020 г., съответно 48,15 на сто за 2019 г. и 42,66 на сто към 30.06.2020 г.²⁴

Не е формирана извадка, като са проверени всички разходи.²⁵

6.3.2.2. Под-процес „Разходи за външни услуги“

Разходите за външни услуги за 2019 г. са 169 061 лв., или 16,54 на сто, а към 30.06.2020 г. – 77 244 лв., което представлява 24,89 на сто от разходите за издръжка за съответните отчетни периоди.²⁶

В одитната извадка са включени: плащания през 2019 г. към двама доставчика, в размер на 41 683 лв., които представляват 28,17 на сто от разходите за външни услуги през 2019 г. и плащания към 30.06.2020 г., в размер на 23 771,44 лв., към двама доставчика, които представляват 36,20 на сто от разходите за външни услуги към 30.06.2020 г.

Единиците в извадката са определени чрез критерия „най-висока стойност“ на разходите по доставчик на външни услуги, подредени в диапазон „от най-висока към по-ниска в низходящ ред“ и рисков подбор.

6.3.2.3. Под-процес „Разходи за текущ ремонт“

Разходите за текущ ремонт за 2019 г. са 102 619 лв. – 10,04 на сто, а към 30.06.2020 г. са 39 425 лв. – 12,70 на сто от разходите за издръжка.²⁷

В извадката са включени плащанията към един изпълнител на текущ ремонт за 2019 г., в размер на 47 967,30 лв., които представляват 46,74 на сто от разходите за текущ ремонт за

²² По данни на отчетите за касовото изпълнение на бюджета на ВТУ за 2019 г. и към 30.06.2020 г.

²³ **Одитно доказателство № 2**

²⁴ **Одитно доказателство № 2**

²⁵ От популацията за определяне на извадката са изключени доставчиците на електроенергия „ЧЕЗ Трейд България“ ЕАД с изплатени, в периода от 01.01.2019 г. до 31.05.2020 г., 577 139,29 лв. въз основа на договори, сключени след проведени процедури по ЗОП; „Кумер“ ООД с начислени за м.06.2020 г. 13 267,08 лв. по договор, сключен след проведена процедура по ЗОП. Доставчикът на гориво за служебните автомобили „Лукойл България“ ЕООД с изплатени за одитирания период 9 609,12 лв., които не изискват прилагане на специален ред по ЗОП. Изплатените през 2019 г. средства на „Топлофикация София“ ЕАД – 287 915 лв. и на „Софийска вода“ АД – 101 027,48 лв., които са проверени от АДФИ

²⁶ **Одитно доказателство № 2**

²⁷ **Одитно доказателство № 2**

2019 г., и плащанията към двама изпълнители на текущ ремонт към 30.06.2020 г., в размер на 33 472 лв., които представляват 84,90 на сто от разходите за текущ ремонт към 30.06.2020 г.

Единиците за тестване са определени чрез критерия „най-висока стойност“ на разходите по изпълнител на текущ ремонт, подредени в диапазон „от най-висока към по-ниска в низходящ ред“ и рисков подбор.

6.4. Област **„Обществени поръчки“**, с процеси :

6.4.1. Вътрешни актове

6.4.2. Прогнозиране и планиране на обществени поръчки

6.4.2. Възлагане на обществени поръчки

За процес „Възлагане на обществени поръчки“ не е формирана одитна извадка, като всички единици са проверени - една процедура за възлагане на обществена поръчка по ЗОП, открита през одитирания период и приключила с договор, на стойност 1 240 000 лв. без ДДС²⁸ и две възлагания на обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява, открити през одитирания период и приключили с договори, на стойност 91 852,88 лв. без ДДС.²⁹

6.5. При изпълнението на одитната задача не са прилагани ограничения в обхвата на одита.

7. Критерии за оценка

При одита за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на ВТУ „Тодор Каблешков“, за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г., са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Област „Управление на бюджета“

Критерии: Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Закон за публичните финанси; Закон за местните данъци и такси; Закон за счетоводството; Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; ³⁰ Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“. ³¹

7.2. Област „Приходи по бюджета“

7.2.1. Процес „Приходи от студентски общежития“:

Критерии: Закон за висшето образование; Закон за държавната собственост; Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост; Наредба за ползване на студентските общежития и столове; Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Правилник за условията и реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития на ВТУ „Тодор Каблешков“;³² Правилник за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков“;³³ договори за отдадени под наем жилищни имоти – държавна собственост.

7.2.2. Процес „Приходи от наеми на нежилищни имоти“:

²⁸ УИН 01313-2020-0001

²⁹ УК 9087068 и УК 9097157

³⁰ утвърдени от ректора, изх. 4530 от 23.12.2008 г.

³¹ утвърдени от ректора, изх. № 1068 от 22.02.2008 г.

³² приет от АС с протокол № 32 от 22.02.2012 г.

³³ приет от АС с протокол № 32 от 22.02.2012 г.

Критерии: Закон за държавната собственост; Закон за висшето образование; Закон за задълженията и договорите; Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост; Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешни правила за управление и контрол на стопанисваните от ВТУ „Тодор Каблешков“ недвижими имоти и движими вещи;³⁴ договори за наем на нежилищни имоти.

7.3. Област „Разходи по бюджета“

7.3.1. Процес *„Други възнаграждения и плащания за персонала“*, под-процес *„Разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения“*:

Критерии: Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Закон за висшето образование; Закон за задълженията и договорите; Закон за счетоводството; Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; договори за извънтрудови правоотношения.

7.3.2. Процес *„Разходи за издръжка“* с под-процеси *„Разходи за вода, горива и енергия“*, *„Разходи за външни услуги“* и *„Текущ ремонт“*:

Критерии: Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Закон за обществените поръчки; Закон за счетоводството; Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“; писмени договори.

7.4. Област „Обществени поръчки“ с процеси *„Вътрешни актове“*, *„Прогнозиране и планиране на обществени поръчки“* и *„Възлагане на обществени поръчки“*:

Критерии: Закон за обществените поръчки; Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор; Правилник за прилагане на ЗОП; Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“;³⁵ Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“.

8. Одитни стандарти, които са приложени при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с МСВОИ 100 „Основни принципи на одита в публичния сектор“, МСВОИ 400 „Основни принципи на одита за съответствие“ и МСВОИ 4000 „Стандарт за одит за съответствие“.

Част трета КОНСТАТАЦИИ

Раздел I. Управление на бюджета

1. Вътрешни актове

През одитирания период за управлението на бюджета и за финансовото управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ се прилагат следните вътрешни правила:³⁶

³⁴ утвърдени от ректора, изх. № 3067 от 15.09.2011 г.

³⁵ приети от Академичния съвет на 25.01.2017 г., утвърдени от ректора на 01.02.2017 г.

³⁶ Одитно доказателство № 6

1.1. Правилник за устройството и дейността на ВТУ „Тодор Каблешков“, приет от Общото събрание на ВТУ (ПУДВТУ)³⁷

В чл. 103 от правилника е определено, че основен източник за финансиране на дейността на ВТУ са средствата, отпускани ежегодно от държавния бюджет. Други източници за финансиране са помощи от местните органи на властта, дарения, завещания, спонсорство и др., както и собствени постъпления от такси за кандидатстване и обучение, от научноизследователска, проектно-конструкторска, експертно-консултантска, учебно-производствена дейност, следдипломно обучение, услуги, права върху индустриална и друга собственост, авторски права и други приходи (чл. 103, ал. 3). Със средствата по член 103 от правилника, ВТУ формира годишния си бюджет, съгласно действащите закони и нормативни актове.

Съгласно чл. 105 от ПУДВТУ бюджетът се разработва от ректора и гл. счетоводител, и се внася за обсъждане и приемане от АС. На основата на бюджетните средства и извънбюджетните приходи във ВТУ, се формират необходимите за дейността му парични фондове в съответствие с финансовите и други нормативни актове. Редът и условията за образуването, разпределението и разходването на фондовете се определят от АС. В рамките на общия бюджет АС ежегодно утвърждава бюджет на основните звена по определени направления в разходната част (ал.3).

АС приема ежегоден отчет за резултатите от дейността на ВТУ и годишен доклад с финансовите и натуралните показатели съгласно чл. 12, ал.1, т. 2 от ПУДВТУ.

В чл.13, ал. 2, т. 4 на правилника е определено Контролният съвет да изготвя становище по проекта на бюджет на ВТУ и изпълнението, които докладва пред Академичния съвет и Общото събрание.

Ректорът ръководи и отговаря за цялостната дейност на ВТУ, ръководи работата по съставянето на проекта на бюджета на висшето училище и се грижи за законосъобразното и целесъобразното използване на средствата и материалните ресурси³⁸.

1.2. Вътрешни правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“, утвърдени през 2008 г.:³⁹

Целите на правилата са:

а) да заздравят финансовата дисциплина и цялостната дейност, чрез въвеждане на конкретно описани правила и процедури за всички дейности като: въвеждане на процедури за планиране на потребността от средства при разработване на бюджета; въвеждане на процедури за предварителен контрол в цялата дейност на училището; въвеждане на система за двоен подпис при валидиране на всяко искане за поемане на задължение и извършване на разход; разпределение на отговорностите по гарантиране финансовата дисциплина; осигуряване на прозрачност и проследяване на решенията и действията, свързани с изразходване на бюджетните средства и цялостната дейност на ВТУ;

б) да регламентират цялостния процес по осигуряване на разумна увереност, че целите на висшето училище се постигат чрез: съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори; надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативна информация; ефективност, ефикасност и икономичност на дейностите;

в) да създадат условия за: прилагане принципите на прозрачност при вземане на решенията, свързани с изразходване на финансовите средства и осъществяване на цялостната дейност; законосъобразно и целесъобразно разходване на средствата и осигуряване на

³⁷ Протокол № 33 от 2000 г., посл. изм. Протокол № 7 от 2020 г.

³⁸ Чл. 14, т. 2 и т. 13 от ПУДВТУ

³⁹ Утвърдени от ректора, изх. № 4530 от 23.12.2008 г.

надеждна информация с оглед поемане на отговорност и вземане на правилни управленски решения; подобряване взаимодействието между отделните длъжности.

Във вътрешните правила⁴⁰ са разписани елементите на финансовото управление и контрол и тяхното съдържание, съгласно изискванията на ЗФУКПС. Системата на двоен подпис е регламентирана в раздел III, а етапите при осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност, като част от контролните дейности, са разписани в раздел IV, Глава четвърта от вътрешните правила. Съгласно чл. 33, основните дейности във ВТУ, подлежащи на предварителен контрол за законосъобразност са: разпореждането с финансови средства (поемане на финансови задължения и извършване на разходи); провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки; придобиването на активи/ услуги; командировките в страната и чужбина; отдаването под наем на движимо и недвижимо имущество; продажбата на движимо имущество и услуги; назначаването на служители; разпореждането със средства по фондове и програми на Европейския съюз и други проекти, финансирани от външни източници; извършването на други нефинансови дейности (по отношение на взетите решения).

*1.3. Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“:*⁴¹

Съгласно правилата, целта на предварителния контрол е да се предостави на ректора или негов заместник, отговорен за вземане на съответното решение/ извършване на съответното действие, разумна увереност, че предлаганите решения/ действия се извършват при спазване на принципа за законосъобразност. Предварителният контрол за законосъобразност се извършва постоянно и се отнася до цялата дейност на ВТУ.⁴² Обектите на предварителен контрол са посочени в раздел IV, а процедурите за осъществяване са описани в осем приложения към правилата.⁴³

В раздел III и раздел V от правилата е определен редът за осъществяване и документиране на предварителният контрол. Като приложения към правилата са включени регистър на финансовия контролор и образци на контролни листа за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност.

Вътрешните правила за изграждане и функциониране на системи за финансово управление и контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ и Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ не са актуализирани съобразно измененията в ЗФУКПС⁴⁴ през 2019 г. и методологията за финансовото управление и контрол през 2020 г., утвърдена от министъра на финансите.^{45, 46}

⁴⁰ От глава втора до глава шеста на вътрешните правила

⁴¹ Утвърдени от ректора, изх. № 1068 от 22.02.2008 г.

⁴² Чл. 3 от Правилата

⁴³ Процедура № 1: Предварителен контрол при разпореждане с финансови средства (поемане на финансови задължения и извършване на разходи); Процедура № 2: Предварителен контрол при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки; Процедура № 3: Предварителен контрол при придобиване на активи/ услуги; Процедура № 4: Предварителен контрол при командировки в страната и чужбина; Процедура № 5: Предварителен контрол при отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество; Процедура № 6: Предварителен контрол при продажба на движимо имущество и услуги; Процедура № 7: Предварителен контрол при назначаване на служители; Процедура № 8: Предварителен контрол при разпореждане със средства по фондове и програми на Европейския съюз и други проекти, финансирани от външни източници.

⁴⁴ Изм. и доп, ДВ, бр. 13 от 12.02.2019 г.

⁴⁵ Утвърдена със заповед на министъра на финансите № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г.

⁴⁶ **Одитно доказателство № 7**

През одитирания период във ВТУ действат и са прилагани вътрешни правила като част от СФУК на одитираната организация. Не са предприети действия за привеждане в съответствие на вътрешните правила с промените в ЗФУКПС от 2019 г. и утвърдената методология за финансово управление и контрол на МФ от 2020 г.

2. Актуализация на бюджета

2.1. Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г., на ВТУ „Тодор Каблешков“ е определен трансфер от бюджета на МОН в размер на 2 916 200 лв. През годината са извършени шест корекции по реда на ЗПФ⁴⁷, в резултат на които предоставеният трансфер от МОН за ВТУ към 31.12.2019 г. е увеличен на 3 013 936 лв.⁴⁸ Академичният съвет е приел бюджета на ВТУ за 2019 г. на 20.02.2019 г.⁴⁹ и отчета за касовото изпълнение на бюджета на 19.02.2020 г.⁵⁰

Със Закона за държавния бюджет на РБ за 2020 г. на ВТУ „Тодор Каблешков“ е определен трансфер от бюджета на МОН в размер на 3 080 000 лв. Към 30.06.2020 г. е извършена една корекция по реда на ЗПФ⁵¹, в резултат на която уточненият план на трансферите към 30.06.2020 г., е намален на 2 858 903 лв.⁵² Бюджетът на ВТУ за 2020 г. е приет от АС на 19.02.2020 г.⁵³. Отчетът за касовото изпълнение на бюджета към 30.06.2020 г. е приет от АС на 29.07.2020 г.⁵⁴

2.2. От АС на ВТУ не са приети бюджети на основните звена (факултети) за 2019 г. и за 2020 г., с което не са спазени изискванията на чл. 90, ал. 2 от ЗВО и на чл. 105, ал. 3 от ПУДВТУ. Не е утвърдена методика за определяне приноса на отделните основни звена за осъществяване на обучението по всяко професионално направление за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението, както се изисква в чл. 90, ал. 5 от ЗВО.

Като причини за неизпълнението на задълженията по чл. 90, ал. 2 и ал. 5 от ЗВО, в отговор на писмен въпрос⁵⁵, от ВТУ е посочено, че Академичният съвет ежегодно приема отчета за касовото изпълнение на бюджета, в т.ч. и отчетените приходи по факултети, като по този начин се определя и приноса на отделните основни звена. В проектите за бюджет за следващата година се планират приходи от такси за обучение, каквито са отчетени през предходната. Основните разходи като вода, електро и топлоенергия са неделими между факултетите, тъй като се отчитат на база общо потребление. С цел икономии на съществени пера за разходи при планиране на учебните процеси, всички часове се разпределят в един или максимум два корпуса. Допълнено е, че ВТУ „Тодор Каблешков“ осъществява стопанска дейност, с която се подпомага цялостната дейност на висшето училище, в т.ч. и за заплати. Изложени са аргументи, че не може да се определи каква част от стопанската дейност се

⁴⁷ С писмо на МОН, изх. № 0439-13 от 18.03.2019 г., е намален трансфера за издръжка на обучението с 80 093 лв. на основание чл. 112, ал. 3 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 91а от ЗВО; с писмо на МОН, изх. № 0439-36 от 04.09.2019 г., е увеличен трансфера и разходите за издръжка с 1 497 лв. във връзка с ПМС № 205 от 15.08.2019 г.; с писма, изх. № 0439-25 от 20.09.2019 г., изх. № 0439-37 от 17.09.2019 г. и изх. № 0439-45 от 17.12.2019 г., са увеличени трансферите и капиталовите разходи с 176 400 лв. на основание чл. 112, ал. 3 от ЗПФ; с писмо, изх. № 0439-46 от 13.11.2019 г., е намален трансфера и разходите за издръжка с 68 лв.

⁴⁸ **Одитно доказателство № 8**

⁴⁹ Протокол № 17 от 2019 г.

⁵⁰ Протокол № 24 от 2020 г.

⁵¹ С писмо на МОН, изх. № 0439-9 от 24.02.2020 г., е намален трансфера за издръжка на обучението с 221 097 лв. на основание чл. 112, ал. 3 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 91а от ЗВО

⁵² **Одитно доказателство № 8**

⁵³ Протокол № 24 от 2020 г.

⁵⁴ Протокол № 26 от 2020 г.

⁵⁵ **Одитно доказателство № 9**

разпределя към звената за заплати. Академичният съвет приема и разпределя разходи за звената за научна дейност, командировки и такси правоучастия, с цел развитие на научната дейност. Уточнено е, че всички останали разходи, необходими за звената, се определят съобразно техните искания, на база финансови възможности и финансови ресурси.⁵⁶

2.3. Със ЗДБРБ за 2019 г. е утвърден допустим максимален размер на задълженията към доставчици на ВТУ „Тодор Каблешков“ към 31 декември 2019 г. от 125 000 лв. На 31.12.2019 г., задълженията на ВТУ „Тодор Каблешков“ към доставчици са в размер на 126 913,47 лв. Не е спазен чл. 54, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г.⁵⁷

3. Задължения за местни данъци и такси

3.1. Към 01.01.2019 г., задълженията за общински данъци и такси на ВТУ „Тодор Каблешков“ са в размер на 6 032 224,62 лв.

С ревизионен акт от 2014 г.⁵⁸ са установени задължения за данък недвижими имоти (ДНИ) и такса битови отпадъци (ТБО), за периода от 01.01.2009 г. до 31.12.2013 г., в размер на 3 978 865,70 лв., в т.ч. за ДНИ – 268 453,24 лв. и лихви за ДНИ – 73 542,31 лв.; ТБО – 2 801 541,82 лв. и лихви за ТБО – 835 328,33 лв.

С решение от 2015 г.⁵⁹ Административен съд София – град е отменил частично ревизионния акт. С решение на Върховния административен съд (ВАС) е оставено в сила решението на Административен съд София - град.⁶⁰

Във връзка със съдебните решения, влезли в сила преди одитирания период, са начислени задължения от ВТУ за ДНИ и ТБО в размер на 6 032 224,62 лв.⁶¹

През 2019 г. са начислени нови задължения за общински данъци и такси в размер на 421 678,14 лв., в следствие на което задълженията за общински данъци и такси на ВТУ към 31.12.2019 г. възлизат на 6 453 213,74 лв.

За периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г. не са начислявани нови задължения за общински данъци и такси.⁶²

С ревизионен акт от 2020 г.⁶³ са установени задължения за ДНИ и ТБО, за периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2018 г., в размер на 1 870 686,78 лв., в т.ч. за ДНИ – 81 504,51 лв.; лихви за ДНИ – 30 375,26 лв.; ТБО – 1 246 019,37 лв.; лихви за ТБО – 512 787,64 лв.

Към 30.06.2020 г., задължението от 1 870 686,78 лв. не е отразено във финансовия отчет на ВТУ.⁶⁴

Общият размер на задълженията на ВТУ към Столична община за ДНИ и ТБО към 30.06.2020 г. възлизат на 8 323 900, 52 лв.

В отговор на писмени въпроси относно предприети действия за погасяване на данъчните задължения, от ВТУ е посочено, че висшето училище е в невъзможност да покрива задълженията си за местни данъци и такси с наличните парични средства, с които разполага. Преди одитирания период са предприети действия само за разсрочване на задълженията за такса битови отпадъци пред Столична община. Към датата на одита, няма решение на Столичния общински съвет за разсрочване на задълженията. Уточнено е, че задълженията на

⁵⁶ Одитни доказателства № 8 и № 9

⁵⁷ Одитно доказателство № 10

⁵⁸ № МДТ-РД-01-07-45 от 30.06.2014 г.

⁵⁹ № 6261 от 21.10.2015 г.

⁶⁰ Решение № 1077 от 25.01.2018 г. на ВАС

⁶¹ Одитни доказателства № 8 и № 10

⁶² Одитни доказателства № 8 и № 10

⁶³ № СФР20-РД77-34 от 27.05.2020 г.

⁶⁴ Одитни доказателства № 8 и № 10

ВТУ „Тодор Каблешков“ за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци са натрупани преди одитирания период и се дължат на липсата на финансов ресурс, както и на големия терен от 148 300 кв. м., със застроени площи, на който осъществява дейността си висшето училище. В проектите на бюджет за 2019 г. и 2020 г. няма заложен средства за погасяването на задължението за такса битови отпадъци и данък върху недвижимите имоти. Преди одитирания период е поискано сключване на споразумение за разсрочено погасяване на задълженията за предходните години, както и спиране начисляването на лихви за забава, но към датата на одита във ВТУ не е получен отговор от Столична община.⁶⁵

3.2. През 2019 г. са начислени вземания от наематели за ТБО в размер на 66 911,68 лв. От наемателите през 2019 г. са платени 63 741,18 лв. Към 30.06.2020 г., начислените вземания от наематели за ТБО са в размер на 33 609,15 лв. От наемателите, за периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г., са платени 31 324,17 лв.⁶⁶

Получените средства не са използвани за намаляване задълженията на ВТУ за ТБО.⁶⁷

4. Заеми от сметката за чужди средства

Задължението на 01.01.2019 г. към сметката за чужди средства е 120 000 лв. През годината са ползвани средства от сметката за чужди средства, в размер на 355 000 лв., въз основа на доклади от главния счетоводител до ректора на ВТУ за покриване на недостига на средства за работни заплати⁶⁸ и са възстановени 295 000 лв. Задължението към сметката за чужди средства на 31.12.2019 г. е 180 000 лв.

За периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г. са ползвани средства от сметката за чужди средства, в размер на 100 000 лв., въз основа на доклад⁶⁹ от главния счетоводител до ректора на ВТУ за покриване на недостига на средства за работни заплати и са възстановени 180 000 лв. Задължението към сметката за чужди средства на 30.06.2020 г. е 100 000 лв. Задължението е погасено след одитирания период.^{70, 71}

Установеното при одита е в нарушение на чл. 147 от Закона за публичните финанси. Съгласно чл. 147 от ЗПФ, чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Преди ползването на заемите от сметката за чужди средства, е установено, че не е упражнен предварителен контрол за законосъобразност от финансовия контролор, в несъответствие с изискванията на действащите вътрешни⁷² правила.⁷³

Бюджетите на висшето училище за 2019 г. и за 2020 г. са приети от АС, съгласно предвиденото в ЗВО. В несъответствие със ЗВО, от Академичният съвет на ВТУ не са приети бюджети на основните звена (факултети) за 2019 г. и за 2020 г. Не е утвърдена методика за определяне приноса на отделните основни звена за осъществяване на

⁶⁵ Одитни доказателства № 8 и № 11

⁶⁶ Одитно доказателство № 2

⁶⁷ Одитни доказателства № 8 и № 12

⁶⁸ Вх. № 88 от 21.01.2019 г.; вх. № 292 от 11.03.2019 г.; вх. № 519 от 16.04.2019 г.; вх. № 1486 от 21.10.2019 г.; вх. № 1665 от 22.11.2019 г.

⁶⁹ Вх. № 366 от 16.03.2020 г.

⁷⁰ На 08.02.2021 г.

⁷¹ Одитни доказателства № 8 и № 12

⁷² Вътрешни правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“

⁷³ Одитно доказателство № 12

обучението по всяко професионално направление за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението.

При одита е установено неспазване на ЗДБРБ за 2019 г., като е допуснато превишение на утвърдения максимален размер на задълженията към доставчици на ВТУ „Тодор Каблешков“ към края на годината.

През одитирания период са ползвани заемообразно средства от сметката за чужди средства в нарушение на ЗПФ.

Към 30.06.2020 г., остава висок размерът на задълженията на ВТУ за местни данъци и такси към Столична община.

Раздел II. Приходи по бюджета

1. Приходи от студентски общежития

За одитирания период реализираните приходи от студентски общежития са на стойност 874 046 лв., от които 615 307 лв. през 2019 г. и 258 739 лв., съответно към 30.06.2020 г.⁷⁴

Извършена е проверката за съответствие с правната рамка на дейностите и процесите, обезпечавачи администрирането и изпълнението на приходите, анализирани са приходите от студентски общежития и управленските решения за ползването на студентските общежития през одитирания период.

1.1. Вътрешни актове, регламентиращи дейността на студентските общежития и приходите от тяхното ползване⁷⁵

1.1.1. *Правилник за условията и реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития на ВТУ „Тодор Каблешков“*⁷⁶ (ПУРНПВРСО)

Правилникът е приет на основание чл. 3 ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове (НПСОС), съгласно⁷⁷ който висшите училища, БАН и други научни организации и „Студентски столове и общежития“ – ЕАД приемат свои правилници за условията и реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития, както и за ползване на студентските столове.

В чл. 4, ал.1 от НПСОС (ред. ДВ бр. 68/2016 г.) е определено предназначението на студентските общежития - за временно задоволяване на жилищните нужди на студентите, докторантите и специализантите в редовна форма на обучение.

В раздел II на Глава втора от НПСОС (ред. ДВ бр. 68/2016 г.), са регламентирани условията и редът за настаняване в студентски общежития, както и правоимащите лица. Съгласно чл. 13, ал. 1, право за настаняване в студентско общежитие имат студенти, докторанти и специализанти в редовна форма на обучение, на които не е налагано наказание „отстраняване от общежитие“ и които са с установени жилищни нужди в населеното място, където се обучават.

С Правилника се уреждат условията, редът за ползване и правилата за вътрешния ред в общежитията, управлявани и стопанисвани от ВТУ.

Студентските общежитията на ВТУ, намиращи се в блок 8 – Общежитие № 1 и в блок 7 – Общежитие № 2, са жилищни сгради, предназначени за временно задоволяване на жилищните нужди на студентите, докторантите и специализантите в редовна форма на

⁷⁴ Одитни доказателства № 2 и № 3

⁷⁵ Одитно доказателство № 6

⁷⁶ Приет от АС с протокол № 32 от 22.02.2012 г., утвърден от ректора на ВТУ

⁷⁷ Приета с ПМС № 235/25.09.2008 г., обн. в ДВ бр.86/03.10.2008 г., изм. и доп., бр. 68 от 30.08.2016 г.

обучение.⁷⁸ В общежитията на висшето училище се настаняват също и студенти, докторанти и специализанти от други висши училища, които нямат общежития на територията на гр. София, или в чиито общежития не достигат места, и по решение на Комисията за разпределение и контрол по експлоатация на студентските общежития и столове в гр. София, както и на Националното представителство на студентските съвети.

В общежитията на ВТУ може да се настаняват и лица от научно-преподавателския състав до 35 - годишна възраст, но за не повече от пет години. Броят на местата се определя от АС на ВТУ, а настаняването се извършва при условия и ред, определени в правилника. Във всяко общежитие се поддържа база данни за настанените лица чрез програмен продукт. Необходимите компютърни конфигурации и изграждането на мрежа се осигуряват от училището, а софтуера – от МОН. Определено е два пъти годишно – до 31 март и до 30 ноември, висшето училище да публикува на официалната си интернет страница информация за свободните и заетите места в студентските общежития.⁷⁹ Настанените в общежитията студенти, докторанти и специализанти заплащат месечни наеми, семестриални депозити и други разходи за консумативи, определени със заповед на ректора на ВТУ по предложение на Комисията по социално-битовите въпроси на учащите се (КСБВУ), съгласувани със Студентския съвет на висшето училище.⁸⁰ Ръководството на дейностите в общежитията се осъществява от ректора и АС на ВТУ, чрез помощни органи като Студентски съвет, КСБВУ и специално назначени комисии.⁸¹ Съгласно чл. 12, ал. 2 от правилника, право на ползване на общежитията на ВТУ имат студенти, докторанти и специализанти с установени жилищни нужди при условие, че те и членовете на семействата им не притежават жилищен имот в гр. София, годен за целогодишно обитаване, и не обитават такива, предоставени им от държавата, общините и ведомствата.

1.1.2. Правилник за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков”⁸² (ПУРППБСП)

Във връзка с наличието на свободен капацитет от помещения в студентските общежития, които са преустроени от нежилищни - канцеларии, складове, съблекални и др., от Академичния съвет на ВТУ, с протокол № 32 от 22.02.2012 г., е приет Правилник за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков“.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от правилника, западните помещения, намиращи се в блок 8 – Общежитие № 1 и в блок 7 – Общежитие № 2, които са преустроени от нежилищни - канцеларии, складове, съблекални и др., се предоставят за ползване на фирми, организации, преподаватели и служители в договорни отношения с училището, в случай, че няма желаещи студенти в редовна форма на обучение за настаняване. Тези помещения се ползват и от студенти с прекъснати права, както и от студенти със задочна форма на обучение. За настанените лица се поддържа база данни чрез програмен продукт.⁸³ Наемателите заплащат месечни наеми, гаранционни наеми, амортизационни такси и други разходи за консумативи, определени със заповед на ректора на ВТУ.⁸⁴ Ръководството на дейностите в преустроените помещения се осъществява от ректора, АС на ВТУ и специално назначени комисии. Ректорът на училището одобрява исканията за настаняване и определя със заповед размера на

⁷⁸ Общежитията са публична държавна собственост, съгласно АПДС № 03456 от 25.09.2003 г.

⁷⁹ Чл. 2, ал. 2 от Правилника

⁸⁰ Чл. 3 от Правилника

⁸¹ Чл. 6 от Правилника

⁸² Приет от АС с протокол № 32 от 22.02.2012 г., утвърден от ректора на ВТУ

⁸³ Чл. 2 от Правилника

⁸⁴ Чл. 3 от Правилника

гаранционните наеми, месечните наеми, амортизационните такси и другите плащания за консумативи.⁸⁵ Ръководителят на „Стопанско направление и охрана“ организира отчитането на приходите и разходите от наетите помещения, отговаря за поддържането на база данни за настанените лица, изготвя ежемесечни и годишни отчети за приходите от наеми и други плащания и за направените разходи за консумативи, поддръжка на имуществото и съоръженията, както и за извършените основни и текущи ремонти.⁸⁶ Домакинът извършва приемо-предавателни действия на имуществото в помещенията при настаняване/ напускане; изготвя ежемесечни и годишни отчети за приходите от наеми и други плащания и за направените разходи за консумативи, поддръжка на имуществото и съоръженията, извършените основни и текущи ремонти в помещенията; води настанителни картони, като вписва в тях финансови, други данни и документи и ги съхранява за срок от пет години; поддържа ежедневна база данни на настанените лица.⁸⁷

Съгласно чл. 8 от правилника, исканията за настаняване, придружени с други документи, се подават в деловодството на висшето училище. Настаняването на наематели в преустроените помещения се извършва след разглеждане на исканията от ректора и ръководител „Стопанско направление и охрана“. Фактическите действия по настаняване в общежитията се извършва от домакина. При настаняването се съставя приемо-предавателен протокол за състоянието на помещенията и имуществото. Наемателите заплащат месечни наеми, гаранционни наеми, амортизационни такси и други плащания за консумативи, свързани с издръжката на преустроените помещения. Наемът на външните наематели се формира като към наема на студентите в редовна форма на обучение се прибавят държавната субсидия и данък върху добавената стойност (ДДС).⁸⁸ Размерите на гаранционните наеми, месечните наеми, амортизационните такси и другите плащания се определят със заповед на ректора на ВТУ.⁸⁹ Настанените в преустроените помещения външни наематели внасят всяка година еднократна амортизационна такса. От сумата на внесените амортизационни такси се покриват установените в срока на пребиваване щети в наетите помещения.⁹⁰

Правилникът за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков“ противоречи на ЗВО и Закона за държавната собственост, тъй като регламентира условия и ред за предоставяне на части от имот – публична държавна собственост на трети лица, в несъответствие със законовите разпоредби.

1.1.3. От ректора на висшето училище е утвърдена „Организационно – управленска структура на ВТУ“⁹¹, която включва функционални характеристики, управленски нива, функционални връзки и взаимодействие на структурните звена. Поддръжката на собствеността на училището, организацията и осъществяването на експлоатацията на студентските общежития, съгласно утвърдените функционални характеристики, е възложено на ръководителя на „Стопанско направление и охрана“. Структурното звено „Стопанското направление и охрана“ включва отдел „Стопанска дейност“ с шест сектора⁹², Автомобилен парк, Охрана, Безопасност на труда и Учебно – възстановителна база „Равда“. Отдел

⁸⁵ Чл. 6, ал. 1 от Правилника

⁸⁶ Чл. 6, ал. 2 от Правилника

⁸⁷ Чл. 6, ал. 3 от Правилника

⁸⁸ Чл. 13 от Правилника

⁸⁹ Чл. 14 от Правилника

⁹⁰ Чл. 15 от Правилника

⁹¹ **Одитно доказателство № 6**

⁹² Сектори „Комплекс за хранене“, „Капитално строителство, ремонт и поддръжка на сгради и инфраструктура“, „Материално – техническо снабдяване и складово стопанство“, „Студентски общежития“, „Домакинство, учебни блокове“ и „Обслужване на договори“

„Стопанска дейност“ е на пряко подчинение на ръководителя на „Стопанско направление и охрана“, като на сектор „Студентски общежития“ е възложена поддръжката на легловата база, настаняването на желаещите да ползват общежитията на училището, поддръжката на ежедневна база данни за настанените, събирането на наемите, таксите и ежедневното отчитане на инкасираните парични средства в касата на училището, изготвянето на първичните отчетни документи за извършване на услугите и др. За одитирания период от ректора на ВТУ са утвърдени длъжностни разписания⁹³ и длъжностни характеристики за длъжността „ръководител на стопанското направление и охрана“ и на служителите в отдел „Стопанска дейност“ – сектор „Студентски общежития“. Съгласно задълженията в длъжностната характеристика, ръководителят на „Стопанско направление и охрана“ организира управлението на легловата база, контролира своевременното заплащане на наемите и консумативите от наемателите.^{94, 95}

1.2. Анализ на дейностите, обезпечаващи администрирането на приходите

При проверката е установено:

а) За одитирания период от ректора на ВТУ са изпратени две уведомителни писма до МОН относно заетостта на студентските общежития на ВТУ.⁹⁶

б) В съответствие с чл. 5, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове⁹⁷, от ректора на ВТУ са издадени настанителни заповеди за класиране и настаняване на правоимащите лица (студенти, докторанти и преподаватели) и заповеди за определяне на размера на месечните наеми, семестриалните депозити и другите плащания за консумативи в студентските общежития:⁹⁸

- за учебната 2018 г. – 2019 г., от ректора на ВТУ са издадени девет настанителни заповеди за настаняване в общежитията на 174 студенти с редовна форма на обучение, докторанти и преподаватели. За същия период, с две заповеди на ректора на висшето училище, в студентските общежития под наем са настанени 326 външни лица;

- за учебната 2019 г. – 2020 г., от ректора на ВТУ са издадени девет заповеди за настаняване в общежитията на 183 студенти – редовна форма на обучение, докторанти и преподаватели. За същия период, с четири заповеди на ректора на висшето училище, в студентските общежития под наем са настанени 319 външни лица.

в) За одитирания период, в общежитията на ВТУ са настанявани за нощувка и външни лица, без издадена заповед на ректора, представляващи единични нощувки на външни лица – служители на фирми, организации и гости на настанените в общежитията.⁹⁹

г) През одитирания период са получени приходи по четири договора за ползване на студентските общежития на ВТУ:¹⁰⁰

- на основание два договора за сътрудничество, сключени с Военна академия „Г.С. Раковски“, ¹⁰¹ от страна на ВТУ е предоставена на ВА „Г.С. Раковски“ срещу заплащане леглова база, по предварителна заявка.¹⁰² Цените на нощувките са определени в чл. 8 от сключените договори. Сроковете на договорите са от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г.¹⁰³ и

⁹³ Одитно доказателство № 6

⁹⁴ Считано от 15.04.2020 г. длъжността „Ръководител на стопанско направление и охрана“ е свободна

⁹⁵ Одитно доказателство № 6

⁹⁶ Одитно доказателство № 13

⁹⁷ Ред, ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г.

⁹⁸ Одитно доказателство № 13

⁹⁹ Одитни доказателства № 14, № 15 и № 16

¹⁰⁰ Одитни доказателства № 14 и № 17

¹⁰¹ Договор № 50 от 10.12.2018 г. и договор № 44 от 13.12.2019 г.

¹⁰² Чл. 6, ал. 2 от договорите

¹⁰³ За договор № 50 от 10.12.2018 г.

съответно от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г.¹⁰⁴ Постъпилите суми по договорите във ВТУ са в размер на 56 735,80 лв. през 2019 г. и 19 364,40 лв., към 30.06.2020 г. *Военната академия „Г.С. Раковски“ е висше военно училище по ЗВО и студенти (курсанти и слушатели) и преподаватели от академията могат да ползват общежитията на ВТУ при наличие на свободен капацитет.*

- съгласно два договора за сътрудничество, сключени с „Балкан стийл инженеринг“ ООД¹⁰⁵, страните по договора „обединяват усилия за реализация на проекти“, като задължението на ВТУ е да осигурява и предоставя при необходимост и по заявка леглова база за служителите на дружеството.¹⁰⁶ Цените на нощувките са определени със заповеди на ректора на ВТУ.¹⁰⁷ Сроковете на договорите са от 01.03.2018 г. до 01.03.2019 г.¹⁰⁸ и съответно от 01.03.2019 г. до 28.02.2022 г.¹⁰⁹ За одитирания период по договорите с „Балкан стийл инженеринг“ ООД са постъпили във ВТУ средства в размер на 8 035,80 лв.

д) За определяне размера на наемите в студентските общежития – месечните такси, семестриални депозити и допълнителните такси за настаняване в общежитията на ВТУ, от ректора са издадени девет заповеди през одитирания период:¹¹⁰

- с шест заповеди е регламентирано настаняването и стойността на нощувките за студенти и докторанти, както и размера на държавната субсидия за един леглоден, цената за настаняване на студентите със задочна форма на обучение, допълнителните такси и др.

- с три заповеди са регламентирани месечните такси, амортизационните такси, гаранционните наеми и допълнителните такси за заплащане от настанените студенти - задочно обучение и от неучащите наематели в общежитията на ВТУ. Основанието за издаване на заповедите за определяне на наемни цени за студенти - задочно обучение и неучащи – наематели е чл. 6, ал. 1, т. 2 и чл. 13, ал. 2 от Правилника за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ “Тодор Каблешков“.

При проверката на дейностите, обезпечаващи администрирането на приходите от студентски общежития е установено съществено отклонение от приложимата правна рамка. Настаняването на външни лица в самостоятелните обекти част от студентските общежития – публична държавна собственост е незаконосъобразно и в противоречие с чл. 89, ал. 3 от ЗВО, във връзка с чл. 16, ал. 2 от ЗДС и чл. 19, ал. 1 от ЗДС. Обектите са част от имоти - публична държавна собственост, които следва да се ползват по реда и условията, регламентиран в Наредбата за ползване на студентските общежития и столове, от определена категория лица, изрично изброени в наредбата. В подзаконовият нормативен акт не са предвидени разпоредби, въз основа на които да могат да се предоставят обособени самостоятелни обекти от студентски общежития на трети лица, попадащи извън изрично посочените в наредбата. С оглед на това, би следвало да се приложи чл. 89, ал.3 от ЗВО и ЗДС, но при определените в закона императивни условия, а именно допустимите изключения на чл.16, ал.2, 5 и 6 от ЗДС.

1.3. Администриране на приходите от студентски общежития

¹⁰⁴ За договор № 44 от 13.12.2019 г.

¹⁰⁵ Договор № 28 от 15.03.2018 г. и договор № 86 от 28.02.2019 г.

¹⁰⁶ т. 2.1.1. от глава II „Права и задължения на страните“

¹⁰⁷ № Р-93 от 09.02.2018 г., № Р-94 от 09.02.2018 г., № Р-4 от 04.01.2019 г. в съответствие с т. 2.2.1 от договорите

¹⁰⁸ За договор № 28 от 15.03.2018 г.

¹⁰⁹ За договор № 86 от 28.02.2019 г.

¹¹⁰ **Одитно доказателство № 13**

При проверката е установено:

1.3.1 Във вътрешните правила на ВТУ „Тодор Каблешков“, регламентиращи изграждането и функционирането на системата за финансово управление и контрол, не са въведени процедури за контрол на постъпващите приходи от общежитията и не са дефинирани и оценени рискове, свързани с приходите от общежитията, което е в несъответствие с чл. 12 и чл. 13 от ЗФУКПС.¹¹¹

1.3.2. Във ВТУ се прилага следният ред за администриране и отчитане на приходите от студентските общежития:

а) В заповедта на ректора за настаняване на наематели в студентските общежития се записва номера на стаята, в която ще бъде настанено лицето, а в настанителния картон, воден за всички настанени лица от домакините на общежитията, се записва съответния номер на стаята и наемната цена. В съответствие с чл. 4, ал. 6 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове¹¹², за заплащане на дължимите наеми и консумативи във всяко общежитие се поддържа база данни за настанените лица чрез програмен продукт¹¹³, който има отделни модули и различни нива на достъп. Домакините на общежитията имат право да нанасят наемите и консумативите в един модул, а инкасатор – плащания има право да отчита плащанията в друг модул на софтуера. Наемателите в общежитията заплащат наем след издаване на справка от програмата (портфолио) от домакините на общежитията.¹¹⁴

б) Приходите от наематели на общежитията, заплатени в брой и чрез ПОС терминално устройство, се приемат от инкасатор-плащания. Приходите от наематели на общежитията по договори с юридически лица и наематели – физически лица с издадени фактури за нощувка се приемат в касата на ВТУ или по банков път.¹¹⁵

в) Дейността на инкасатор-плащания е регламентирана в длъжностна характеристика. Съгласно длъжностната характеристика, инкасаторът е служител на сектор „Студентски общежития“ към отдел „Стопански дейности“, пряко подчинен на ръководителя на стопанското направление и охрана на ВТУ, материално отговорно лице. Инкасаторът извършва касови операции и документална дейност, свързана с финансови средства, като инкасира подлежащите на плащане наеми и такси, приема паричните суми, издава фискални бонове, проверява фактическата наличност на инкасираните парични суми и ги съхранява до момента на отчитането им, отчита инкасираните парични средства в края на работния ден в касата на училището. Инкасаторът внася събраните приходи с приходен касов ордер в касата на ВТУ.¹¹⁶ Приложение към касовия ордер са справките на лицата, които са заплатили нощувки.¹¹⁷

г) За одитирания период, от инкасаторът са водени три броя касови книги за отчет на постъпващите приходи в брой, извършваните плащания чрез ПОС терминално устройство и отчетените средства чрез приходни касови ордери в касата на ВТУ. При извършената проверка на водената документация и сравнението на постъпилите суми от наеми в брой и внесените с ПКО в касата на ВТУ е установено несвоевременно (в рамките на месеца)

¹¹¹ Одитни доказателства № 6 и № 18

¹¹² Ред., ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г.

¹¹³ Хотелска компютърна програма „Рецепция“

¹¹⁴ Одитни доказателства № 7 и № 18

¹¹⁵ Одитни доказателства № 14 и № 17

¹¹⁶ Счетоводното отразяване на приходите от студентските общежития е регламентирано в „Счетоводна политика на ВТУ „Тодор Каблешков“ (стр. 73, т. 2 – Услуги предоставяни от ВТУ). В политиката са регламентираны счетоводните операции при получаване на приходите. За одитирания период при отчитане на приходите се използвани и други специфични счетоводни операции, които не са посочени в счетоводната политика

¹¹⁷ Одитно доказателство № 6

отчитане на събраните парични средства в брой от инкасатора в касата на ВТУ. Установеното е в нарушение на задължението по т. 2.6 от длъжностната характеристика на инкасатора. В края на всеки месец от одитирания период, касовата наличност при инкасатора е нулева.¹¹⁸

д) Съгласно утвърдените длъжностни характеристики, контрол върху дейността на инкасатор - плащания следва да упражнява ръководителят на стопанското направление и охрана на ВТУ.¹¹⁹

е) За одитирания период не са извършвани проверки върху дейността на инкасатор-плащания по събиране и отчитане на приходите, получавани в брой от наемателите на общежитията.¹²⁰

ж) При извършените по време на одита проверки на приходите от общежития, събрани от инкасатор – плащания в брой и чрез ПОС терминално устройство, и отчетените приходи в касата на ВТУ, не са установени неотчетени суми в одитирания период.¹²¹

з) В съответствие с чл. 6, ал. 2, т. 4 и ал. 5, т. 3 от Правилника за условията и реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития на ВТУ “Тодор Каблешков”, от ръководителя на стопанското направление и охрана и домакините на общежитията са изготвени месечни справки за отчет на настанените в общежитията лица и месечните леглодни, месечни, тримесечни и годишни справки за приходите и разходите от общежитията.¹²²

и) Организацията на счетоводната отчетност във ВТУ не позволява аналитично да бъдат разделени отчетените приходи от общежития по §§ 24-04 „Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция“ в отчетите за касовото изпълнение на бюджета на ВТУ, по начин, който да позволява да се установи какъв е дялът на приходите от външни наематели на общежития в общия дял на отчетените приходи от общежития.¹²³

В несъответствие с приложимата правна рамка, във ВТУ не са регламентирани контролни дейности за администриране и отчитане на постъпващите приходи от общежития, не са дефинирани и оценени рисковете, свързани с приходите от общежития. В рамките на календарния месец, за който се отнасят, събраните парични средства в брой от инкасатор – плащания са внасяни несвоевременно в касата на ВТУ. През одитирания период не са установени неотчетени суми от инкасатор – плащания в касата на ВТУ.

2. Приходи от наеми на нежилищни имоти

2.1. Вътрешни актове, регламентиращи приходите от наеми на нежилищни имоти¹²⁴

2.1.1. *Вътрешни правила за управление и контрол на стопанисваните от ВТУ „Тодор Каблешков“ недвижими имоти и движими вещи*¹²⁵

Правилата уреждат придобиването, управлението и разпореждането с недвижими имоти и движими вещи, собственост и предоставени за управление на ВТУ „Т. Каблешков“. Във вътрешните правила са регламентирани редът за отдаване под наем на имоти – държавна собственост, процедурите по провеждане на търгове, поддръжката на имотите – държавна собственост, редът за придобиване на собственост от ВТУ и редът за продажба на движими

¹¹⁸ Одитни доказателства № 6, № 18 и № 19

¹¹⁹ Одитно доказателство № 6

¹²⁰ Одитни доказателства № 6 и № 18

¹²¹ Одитно доказателство № - 19

¹²² Одитно доказателство № 13

¹²³ Одитно доказателство № 16

¹²⁴ Одитно доказателство № 6

¹²⁵ Утвърдени от ректора, изх. № 3067 от 15.09.2011 г.

вещи. В чл. 8, ал. 1, т. 3 от правилата е предвидено първоначалната наемна цена да се определя съгласно експертна оценка на независим външен оценител, при спазване на условията на чл. 41 от ППЗДС. Съгласно чл. 9, ал. 1 от правилата, условията на търга се публикуват в поне един национален и в един местен ежедневник, както и на интернет страницата на ВТУ, най-малко 30 дни преди крайния срок за подаване на заявления за участие в търга. *Посочената разпоредба е в несъответствие с чл. 44, ал. 1 от ППЗДС¹²⁶, изискваща условията на публичните търгове да се публикуват поне в два национални ежедневника. Съгласно § 2 от Заключителните разпоредби на правилата, при противоречие на някои от разпоредбите на правилата със законовите, следва да се прилагат законовите разпоредби.*

2.2. За одитирания период, реализираните приходи от наеми на нежилищни имоти са в размер на 1 685 877 лв. Проверени са приходите от 65 договора за наем, с общ размер на приходите от 757 527,54 лв., или 44,94 на сто от реализираните приходи от наеми на нежилищни имоти за одитирания период.¹²⁷

При проверката е установено:¹²⁸

2.2.1. Просрочените вземания по проверените договори за наем към 30.06.2020 г. са в размер на 145 465,94 лв.¹²⁹ В отговор на писмени въпроси, относно причините установените просрочия, от ВТУ е посочено, че политиката, която следва висшето училище е запазване на договорните отношения, поради обвързаността на приходната част на бюджета с приходите от наеми. Пояснено е, че това е причината, поради която към предсрочно прекратяване на договорите за наем е пристъпвано в изключително редки случаи, особено, когато се касае за дългогодишни наематели, които са вложили средства за подобряване на условията в наетите от тях помещения. В резултат от така следваната политика от ВТУ, голяма част от просрочените за одитирания период задължения на наемателите са погасени, ведно с дължимите лихви. С дружествата, които не са погасили задълженията си като наематели, договорите за наем са прекратени и са заведени искиви дела.

2.2.2. Без правно основание от пет наематели са извършени плащания преди сключване на договорите за наем.¹³⁰ От шест наематели са извършени плащания след прекратяване на договорите за наем.¹³¹ От ВТУ е пояснено, че след прекратяване на договорите за наем има извършени плащания, тъй като наемателите не са освободили наетите помещения в срока по договора за наем и са продължили да ползват наетия имот. За времето, през което наемателите не са предали владението на наетия обект с двустранно подписан приемо-предавателен протокол са начислени наем и консумативи. В противен случай ВТУ се

¹²⁶ ред. ДВ, бр. 96 от 2016 г., в сила от 02.12.2016 г.

¹²⁷ **Одитно доказателство № 4**

¹²⁸ **Одитни доказателства № 4 и № 20**

¹²⁹ По 45 договора за наем с просрочени задължения по-големи от един месечен наем

¹³⁰ Три плащания преди сключване на Договор № 10/06.01.2020 г. с „Марс-4“ ЕООД; четири плащания след прекратяване на Договор 2426/30.07.2009 г. със „Сиела софт енд Паблишинг“ АД и преди сключване на Договор № 7/06.01.2020 г. със „Сиела Норма“ АД; три плащания преди сключване на Договор № 2/06.01.2020 г. с „Елли То“ ЕООД; едно плащане преди сключване на Договор № 130/01.07.2020 г. с „Парида“ ЕООД; седем плащания преди сключване на Договор № 8/06.01.2020 г. с „Валдес 08“ ЕООД

¹³¹ Три плащания след прекратяване, считано от 01.10.2019 г., на Договор № 2657/26.07.2011 г. с „Тананд“ ЕООД; две плащания след прекратяване, считано от 01.11.2019 г., на Договор № 3354/23.10.2009 г. с „Бултермострой“ ЕООД; пет плащания след прекратяване, считано от 01.08.2019 г., на Договор № 2424/29.07.2009 г. с физическо лице; три плащания след прекратяване, считано от 28.01.2020 г., на Договор № 477/27.01.2010 г. с „Едутех“ АД; седем плащания след прекратяване, считано от 01.04.2019 г., на Договор № 1204/30.03.2009 г. с „Берил Ж“ ЕООД; седем плащания след прекратяване, считано от 01.05.2019 г., на Договор № 1283/11.04.2013 г. с „Брейктайм“ АД

лишава от приходи от наеми и следва да заплати изразходваните консумативи, което би довело до загуби за висшето училище.

Четирима от наемателите¹³², извършили плащания след прекратяване на договорите за наем, са ползвали наетите помещения след максимално допустимия срок от 10 години в нарушение на чл. 16, ал. 2 от ЗДС.

2.2.3. В одитирания период са получени приходи от наеми по шест договора, сключени преди одитирания период, без проведен търг по ЗДС и ППЗДС.¹³³ Четири от договорите са прекратени през одитирания период, а два от тях - след одитирания период.

2.2.4. Преди одитирания период, по три договора за наем са сключени допълнителни споразумения след изтичане на срока на предходното допълнително споразумение.¹³⁴ През одитирания период, по два договора за наем са сключени допълнителни споразумения след изтичане на срока на предходното допълнително споразумение, в нарушение на чл. 16, ал. 2, във връзка с чл. 19, ал. 1 от ЗДС.¹³⁵

2.2.5. При проверката на четири договора за наем, по които са реализирани приходи през одитирания период, не са установени несъответствия с правната рамка.¹³⁶

2.2.6. По един договор с наемател¹³⁷, преди одитирания период¹³⁸, на основание сключено споразумение, допълнително е предоставена външна складова площ от 30 кв. м., извън първоначално договорената.

¹³² Две плащания след прекратяване, считано от 01.11.2019 г., на Договор № 3354/23.10.2009 г. с „Бултермострой“ ЕООД; пет плащания след прекратяване, считано от 01.08.2019 г., на Договор № 2424/29.07.2009 г. с физическо лице; три плащания след прекратяване, считано от 28.01.2020 г., на Договор № 477/27.01.2010 г. с „Едутех“ АД; седем плащания след прекратяване, считано от 01.04.2019 г., на Договор № 1204/30.03.2009 г. с „Берил Ж“ ЕООД

¹³³ Договор № 731 от 22.02.2012 г. с „Паплог“ ЕООД прекратен след одитирания период; Договор № 1740 от 26.05.2011 г. с „ЕДУТЕХ“ АД прекратен след одитирания период; Договор № 477 от 27.01.2010 г. с „ЕДУТЕХ“ АД прекратен на 28.01.2020 г. Договор 3089 от 01.10.2014 г. с ЕТ „Ангел Петков – Згориград“ прекратен на 01.02.2019 г.; Договор № 2627 от 14.09.2015 г. с ЕТ „Ангел Петков – Згориград“ прекратен на 01.02.2019 г.; договор № 1283 от 11.04.2013 г. с „БРЕЙКТАЙМ“ АД прекратен от 01.05.2019 г.

¹³⁴ Срокът на договор № 2714/19.09.2012 г. с „ТАНАНД“ ЕООД е продължен с допълнително споразумение № 56/04.04.2017 г. за времето от 31.03.2017 г. до 30.06.2017 г. С допълнително споразумение № 125 от 29.09.2017 г. срокът е продължен от 01.10.2017 г. до 01.10.2018 г. С допълнителни споразумения срокът на договора е продължен до 30.09.2022 г.

Срокът на договор № 1370/26.04.2012 г. с „ТАНАНД“ ЕООД е продължен с допълнително споразумение № 55/04.04.2017 г. за времето от 31.03.2017 г. до 30.06.2017 г. С допълнително споразумение № 122 от 29.09.2017 г. срокът е продължен от 01.10.2017 г. до 01.10.2018 г. С допълнителни споразумения срокът на договора е продължен до 30.09.2022 г.

Срокът на договор № 1369/26.04.2012 г. с „ТАНАНД“ ЕООД е продължен с допълнително споразумение № 54/04.04.2017 г. за времето от 31.03.2017 г. до 30.06.2017 г. С допълнително споразумение № 126 от 29.09.2017 г. срокът е продължен от 01.10.2017 г. до 01.10.2018 г. С допълнителни споразумения срокът на договора е продължен до 30.09.2022 г.

¹³⁵ Срокът на договор № 1371/26.04.2012 г. с „Парида“ ЕООД е продължен с допълнително споразумение № 110/30.10.2018 г. за времето от 01.11.2018 г. до 30.11.2018 г. С допълнително споразумение № 70 от 01.02.2019 г. срокът е продължен от 01.02.2019 г. до 31.01.2020 г. С допълнително споразумение № 83 от 06.02.2020 г. срокът на договора е продължен до 31.01.2021 г.

Срокът на договор № 1372/26.04.2012 г. с „Парида“ ЕООД е продължен с допълнително споразумение № 110/30.10.2018 г. за времето от 01.11.2018 г. до 30.11.2018 г. С допълнително споразумение № 70 от 01.02.2019 г. срокът е продължен от 01.02.2019 г. до 31.01.2020 г. С допълнително споразумение № 84 от 06.02.2020 г. срокът на договора е продължен до 31.01.2021 г.

¹³⁶ Договор 2657/14.09.2012 г. с „ЕР ЕМ ДЖИ ГРУП“ ЕООД – прекратен от 16.10.2019 г.; Договор № 62/19.04.2017 г. с „АК Мениджмънт“ ЕООД; Договор № 771/25.02.2013 г. с „Туинс дизайн“ ООД; Договор № 801/15.03.2016 г. с „10Х“ ЕООД

¹³⁷ Договор за наем № 1735/23.06.2015 г. с „МИГ ПРИНТ“ ЕООД

¹³⁸ Допълнително споразумение № 311/27.01.2016 г.

2.2.7. Постъпилите приходи от наеми на нежилищни имоти по проверените договори са в съответствие с договорените наемни цени.

От ВТУ са предприети мерки за събиране на просрочените вземания от наемателите на нежилищни имоти. Установени са случаи на получени приходи преди сключване на договорите за наем, ползване на помещения над законовоопределения максимален срок и ползване на помещения без търг, което е в несъответствие с приложимата правна рамка. Реализираните приходи от наеми на нежилищни имоти са в съответствие с договорените наемни цени.

Раздел III. Разходи по бюджета

1. Разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения

През 2019 г., отчетените разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в размер на 128 608 лв., а към 30.06.2020 г. – 33 190 лв.¹³⁹

Проверени са разходите през месец юли 2019 г., в размер на – 24 366,14 лв. (18,95 на сто от разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения през 2019 г.) и през месец юни 2020 г., – 17 683,34 лв. (53,28 на сто от разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения към 30.06.2020 г.).

При проверката е установено.¹⁴⁰

а) Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са извършени въз основа на граждански договори с хонорувани преподаватели; за участие в държавни изпитни комисии; за научно ръководство на докторанти; за участие в научни журита; за подготовка на конкурсни тестове; за изготвяне на рецензии; за предпечатна подготовка на списания.

б) Възнагражденията са изплатени при наличие на изискуемите разходооправдателни документи – констативни протоколи за отчитане на извършената работа, сметки за изплатени суми и поименна справка за изплатени по банков път хонорари през месец юли 2019 г. и месец юни 2020 г.¹⁴¹

в) При десет граждански договори¹⁴², сключени през 2019 г., предметът на договорите включва: охрана и наблюдение на входно – изходния пункт, контрол на достъпа и проверка на пропуските; проверка и регистрация на влизащите и излизащи транспортни средства; обхождане на района на КПП – Юг по определен маршрут по зададен график.¹⁴³ В договорите е посочено, че работата се извършва „по предварително изготвен за месеца график”. Договорено е възнаграждение, платимо по банкова сметка, по часова ставка за дневна и нощна охрана. *Така формулирани, клаузите на гражданските договори определят работно място и работно време срещу съответно заплащане, които са елементи от трудово правоотношение. Със сключването на договорите е нарушена разпоредбата на чл. 1, ал. 2, във връзка с чл. 62, ал. 1 от КТ. Гражданските договори са прекратени, считано от 31.12.2019 г.*

¹³⁹ Одитно доказателство № 2

¹⁴⁰ Одитни доказателства № 6 и № 21

¹⁴¹ Подписани от ректора и главния счетоводител, съдържащи № и дата на гражданския договор; начислена сума (брутна сума); дължим данък върху доходите на физическите лица; дължими лични и за сметка на възложителя социални и здравни осигуровки; сума за получаване.

¹⁴² № 147 от 08.05.2019 г.; № 189 от 01.07.2019 г.; № 172 от 24.06.2019 г.; № 192 от 26.06.2019 г.; № 191 от 26.06.2019 г.; № 190 от 26.06.2019 г.; № 197 от 18.07.2019 г.; № 193 от 26.06.2019 г.; № 171 от 19.06.2019 г.; № 194 от 03.07.2019 г.

¹⁴³ Граждански договори № 171 от 19.06.2019 г. и № 197 от 18.07.2019 г. са проверени през 2019 г. от ИА „ГИТ“

г) Плащанията на възнагражденията на персонала по извънтрудови правоотношения са извършени в съответствие с договорното.

д) При сключване на гражданските договори е упражнен предварителен контрол за законосъобразност от финансов контролор по реда на действащите вътрешни правила на ВТУ.

е) Упражнен е предварителен контрол за законосъобразност от финансов контролор преди изплащане на възнагражденията по гражданските договори, което е в съответствие с Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“ (ВППОПК).

ж) При всички проверени разходи за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения е приложена системата за двоен подпис при сключване на договорите и при извършване на плащанията.

Изплатените средства за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в рамките на договорените и са документално обосновани. През 2019 г. са сключени граждански договори в нарушение на трудовото законодателство, които са прекратени в края на годината. Въведените контролни дейности са изпълнени, но същите не са предотвратили установените несъответствия при сключването на граждански договори.

2. Разходи за вода, горива и енергия

Отчетените разходи за вода, горива и енергия по бюджета на ВТУ към 31.12.2019 г. са в размер на 492 251 лв., а към 30.06.2020 г. – 132 419 лв.¹⁴⁴

При одита са проверени разходите към двама доставчика на вода, горива и енергия за периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г., на обща стойност 275 916,58 лв., от които 178 532,64 лв., начислени към „Топлофикация София“ ЕАД и 97 383,94 лв., начислени към „Софийска вода“ АД, без формирана извадка.

2.1. При проверката е установено:¹⁴⁵

а) Средствата са изплатени при наличие на изискуемите разходооправдателни документи – фактури, без сключени договори с доставчиците.

б) С решения от 24.08.2020 г.¹⁴⁶ на възложителя са открити процедури на договаряне без предварително обявление по ЗОП за доставка на топлинна енергия¹⁴⁷ и за доставка на вода¹⁴⁸. В резултат на проведените процедури по ЗОП са сключени договори с доставчиците „Топлофикация София“ ЕАД¹⁴⁹ и „Софийска вода“ АД¹⁵⁰.

в) Контролните дейности при извършване на разходите за доставка на топлоенергия са изпълнявани съобразно регламентирания във ВТУ ред.

г) Преди извършването на четири плащания за доставка на вода, не е осъществен предварителен контрол за законосъобразност от финансов контролор, с което не са изпълнени изискванията на приложимия вътрешен регламент. В останалите случаи контролната дейност е изпълнена в съответствие с действащите вътрешни правила.

¹⁴⁴ **Одитно доказателство № 2**

¹⁴⁵ **Одитни доказателства № 6 и № 22**

¹⁴⁶ Изх. № 1585 от 24.08.2020 г. и изх. № 1586 от 24.08.2020 г.

¹⁴⁷ УИН 01313-2020-0002

¹⁴⁸ УИН 01313-2020-0003

¹⁴⁹ № 172 от 15.10.2020 г.

¹⁵⁰ № 147 от 01.10.2020 г.

Извършените разходи са документално обосновани. Изследваните контролни дейности са прилагани в съответствие с изискванията на действащите вътрешни правила, с изключение на установените случаи на неупражнен предварителен контрол за законосъобразност преди извършване на разходите за доставка на вода.

3. Разходи за външни услуги

За периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г., извършените разходи по бюджета на ВТУ за външни услуги са на обща стойност 169 061 лв., а към 30.06.2020 г. – 77 244 лв.¹⁵¹

Проверени са плащания през 2019 г. към двама доставчика, в размер на 41 683 лв., които представляват 28,17 на сто от разходите за външни услуги през 2019 г. и плащания към 30.06.2020 г., в размер на 23 771,44 лв., към двама доставчика, които представляват 36,20 на сто от разходите за външни услуги към 30.06.2020 г.

3.1. Разходите за външни услуги, са извършени: по договори за комплексна софтуерна и хардуерна поддръжка на сървъри и мрежово оборудване¹⁵², по които през 2019 г. са изплатени 18 624 лв. с ДДС и към 30.06.2020 г. – 6 712 лв. с ДДС¹⁵³; въз основа на първични счетоводни документи за печатни услуги през 2019 г. са изплатени 23 059 лв. с ДДС¹⁵⁴; по договори с мобилен оператор¹⁵⁵ към 30.06.2020 г. са изплатени 12 611,44 лв. с ДДС.

3.2. При проверката е установено:¹⁵⁶

а) Извършените разходи за външни услуги през 2019 г. и към 30.06.2020 г. са на стойности, които не изискват прилагане на ред за възлагане на обществени поръчки по ЗОП чрез процедури или чрез събиране на оферти с обява;

б) Средствата са изплатени при наличие на изискуемите разходооправдателни документи – издадени от изпълнителите фактури и протоколи за приемане на извършените услуги;

в) Не във всички случаи е осъществен предварителен контрол за законосъобразност преди поемане на задължението и преди извършване на разходите, в несъответствие с изискванията на Вътрешните правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол във ВТУ „Тодор Каблешков“;

г) При всички извършени разходи за външни услуги е приложена системата за двоен подпис.

През одитирания период, разходите за външни услуги са извършени в съответствие с приложимата правна рамка. Изплатените средства са документално обосновани. Изследваните контролни дейности не във всички случаи са изпълнени съобразно предвиденото в действащите вътрешни правила..

4. Разходи за текущ ремонт

Към 31.12.2019 г., отчетените разходи за текущ ремонт по бюджета на ВТУ са в размер на 102 619 лв., а към 30.06.2020 г., съответно 39 425 лв.¹⁵⁷

¹⁵¹ **Одитно доказателство № 2**

¹⁵² Договори от 21.12.2017 г. и от 10.01.2019 г. с „РС4МЕ“ ЕООД

¹⁵³ На „РС4МЕ“ ЕООД са изплатени, в периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г., 4 586 лв. с ДДС, извън сключения договор за интеграция на софтуер

¹⁵⁴ Средствата са изплатени без сключен договор с „ВТУ Каблешков“ ЕООД

¹⁵⁵ Договор № CSF388498 от 26.02.2018 г. с „Мобилтел“ ЕАД; Договор № 17 от 26.02.2018 г. с „Мобилтел“ ЕАД и договор № 16 от 26.02.2018 г. с „Мобилтел“ ЕАД; Договор № 89 от 13.02.2020 г.; договор № 86 от 11.02.2020г. и договор № 85 от 11.02.2020 г. с „А1 България“ ЕАД; Договор № CSF388498 от 11.02.2020 г. с „А1 България“ ЕАД

¹⁵⁶ **Одитни доказателства № 6 и № 23**

Проверени са плащанията към един изпълнител на текущ ремонт за 2019 г., в размер на 47 967,30 лв. (46,74 на сто от разходите за текущ ремонт за 2019 г.) и плащанията към двама изпълнители на текущ ремонт към 30.06.2020 г., в размер на 33 472 лв., които представляват 84,90 на сто от разходите за текущ ремонт към 30.06.2020 г.

4.1. Разходите за текущ ремонт са извършени на основание договор за ремонтно – строителни и бояджийски работи¹⁵⁸, по който през 2019 г. са изплатени 40 200 лв. с ДДС, а към 30.06.2020 г. – 15 572 лв. с ДДС.¹⁵⁹ За доставка и монтаж на стъклопакети към 30.06.2020г., на основание разходооправдателни документи, са изплатени средства в размер на 17 900 лв. с ДДС.¹⁶⁰

4.2. При проверката е установено:¹⁶¹

а) Разходите за текущ ремонт са извършени чрез директно възлагане по ЗОП, в съответствие с тяхната стойност;

б) Средствата са изплатени при наличие на изискуемите разходооправдателни документи – издадени от изпълнителите фактури и протоколи за приемане на извършените ремонти;

в) Не във всички случаи е осъществен предварителен контрол за законосъобразност преди поемане на задължението и преди извършване на разходите за текущ ремонт, в несъответствие с изискванията на действащия вътрешен регламент;

г) При всички разходи за текущи ремонти е приложена системата за двоен подпис.

Разходите за текущ ремонт са извършени в съответствие с приложимата правна рамка. Изплатените средства са документално обосновани, съгласно изискванията на ЗСч. Изследваната контролна дейност предварителен контрол за законосъобразност не във всички случаи е изпълнена в съответствие с изискванията на вътрешните правила.

Раздел IV. Обществени поръчки

Ректорът на ВТУ „Тодор Каблешков“ е публичен възложител на обществени поръчки, съгласно чл. 5, ал. 2, т. 14 от ЗОП.

За одитирания период действията по организиране и провеждане на процедури и възлагания на обществени поръчки са осъществени от ректора на ВТУ.¹⁶²

За всяка обществена поръчка е изготвено досие, съдържащо документите, свързани с откриването и провеждането на процедурата/ възлагането чрез събиране на оферти с обява, документацията, решенията, обявленията, обявите, исканията, разясненията, предложенията на участниците, заповедите, декларациите, протоколите, докладите, сключения договор, входящата и изходящата кореспонденция, и други.¹⁶³

¹⁵⁷ **Одитно доказателство № 2**

¹⁵⁸ Договор № 134 от 02.09.2019 г. с ЕТ „ДАБО – Данаил Таков“ за ремонтно – строителни и бояджийски работи в лекционна зала 1102, лаборатории 1301 и 1307 в Учебен корпус 1 и ремонт на 9 бр. санитарни възли в стаи в Общежитие 1, бл. 4

¹⁵⁹ На ЕТ „ДАБО – Данаил Таков“ през 2019 г. са изплатени 8 412,24 лв. с ДДС за профилактика на басейн в Учебно – възстановителна база Равда. В §§ 10-30 „Текущ ремонт“ е отчетена сумата от 7767,30 лв. и 644,94 лв. са отчетени като задължение по ЗДДС

¹⁶⁰ Сумата е изплатена на „Трипласт Еволюшън“ ЕООД

¹⁶¹ **Одитни доказателства № 6, № 23 (писмо с рег. № 526 от 03.06.2021 г. и отговор с рег. № 1030 от 22.06.2021 г.) и № 24**

¹⁶² **Одитно доказателство № 25**

¹⁶³ **Одитни доказателства № 30 и № 31**

Обобщената информация по чл. 230 от ЗОП за разходваните средства за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 3, 4, 6 и 7 от ЗОП за 2019 г. е изпратена до АОП в нормативно определения срок.¹⁶⁴

1. Вътрешни актове

През одитирания период действат Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ (ВПУЦОП/Вътрешни правила за обществени поръчки), приети с решение на АС на 25.01.2017 г., утвърдени от ректора на ВТУ на 01.02.2017 г. Съгласно чл. 140, ал. 1 от ППЗОП вътрешните правила определят реда за прогнозиране и планиране на обществени поръчки; организиране на процедурите и възлаганията; сключването на договори и контрол на изпълнението им; действия при обжалване; архивиране и публикуване на документи. Утвърдените вътрешни правила уреждат прогнозирането на потребностите от възлагане на обществени поръчки; планирането и провеждането на процедурите и възлаганията; сключването и изпълнението на договорите; действията при обжалване на процедурите; архивирането на документите, свързани с управлението на цикъла на обществените поръчки и публикуването им в регистъра и на профила на купувача.¹⁶⁵ Във вътрешните правила са определени служителите, отговорни за организирането на процедурите и възлаганията, провеждането на обучение на лицата, ангажирани с организиране и възлагане на обществените поръчки, както и ред за документиране на всеки етап от цикъла на обществените поръчки.

Във вътрешните правила са регламентирани контролни дейности при подготовката на процедурите и възлаганията на обществени поръчки и преди подписване на договори. Определено е ректорът и ръководителят на финансовия отдел/ главен счетоводител да подписват договорите за възлагане на обществени поръчки.

При одита е установено, че вътрешните правила по ЗОП от 2017 г. не са актуализирани след датата на тяхното утвърждаване.¹⁶⁶ В същите не са отразени съществени изменения и допълнения настъпили в нормативната уредба (ЗОП и ППЗОП), като: възлагането на обществени поръчки чрез електронна платформа (чл. 39а от ЗОП – ДВ, бр. 86/2018 г., в сила от 01.03.2019 г./01.11.2019 г.), новите изисквания за публикуване на информация в регистъра (чл. 36 от ЗОП – ДВ, бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) и на профила на купувача (чл. 36а от ЗОП – ДВ, бр. 86/2018 г., изм. ДВ, бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) и др.

2. Прогнозиране и планиране на обществени поръчки

Процесът по прогнозиране и планиране на обществените поръчки във ВТУ е регламентиран във вътрешните правила за обществени поръчки.

Съгласно чл. 25 от ППЗОП, прогнозирането на обществените поръчки включва установяване на броя и вида на обществените поръчки, съобразно очакваните потребности и финансовия ресурс, който възложителят предвижда да осигури.

През одитирания период, във ВТУ е извършено прогнозиране на обществени поръчки. Съгласно чл. 26 от ППЗОП, при планирането възложителят изготвя график за възлагане на поръчките. Изготвени са план-графици за възлагане на обществени поръчки за 2019 г. и 2020 г., в които са определени предмета на обществената поръчка, вида на възлагането, срок за

¹⁶⁴ Одитно доказателство № 26

¹⁶⁵ Одитно доказателство № 6

¹⁶⁶ Одитно доказателство № 6

изготвяне на документацията, срокът за изпълнение, както и отговорните длъжностни лица.¹⁶⁷

За 2019 г. и 2020 г. във ВТУ са изготвени план-графици за възлагане на обществени поръчки, в съответствие с нормативните изисквания и регламентираното в действащите вътрешни правила.

3. Възлагане на обществени поръчки

През одитирания период е проведена една процедура за възлагане на обществена поръчка по ЗОП, открита през одитирания период и приключила с договор, на стойност 1 240 000 лв. без ДДС¹⁶⁸ и две възлагания чрез събиране на оферти с обява, открити през одитирания период и приключили с договори, на стойност 91 852,88 лв. без ДДС.¹⁶⁹

3.1. Обществената поръчка с предмет „Доставка на нетна активна електрическа енергия и участие в стандартна балансираща група за нуждите на ВТУ „Тодор Каблешков“¹⁷⁰ е възложена чрез провеждане на открита процедура по ЗОП.¹⁷¹

Процедурата е открита с Решение № 80/29.01.2020 г., издадено от възложителя, като с него са одобрени обявлението и документацията за участие.

При проверката е установено:

а) В обявлението за обществената поръчка не е посочено прогнозното количество на доставката на електроенергия. В т. 8.1 от документацията е отбелязано, че прогнозното количество възлиза на 5 400 MWh. В обявлението не е посочена информация относно количеството на доставките, с което не е спазено изискването на чл. 35, ал. 2 от ЗОП и Приложение № 4, раздел II, част „Б“, т. 7 от ЗОП.

В т. 8.2 от Раздел I на документацията е определено, че „офертите, съдържащи предложение за цена за изпълнение, което надхвърля оповестените прогнозни (пределни) стойности, респективно максимален финансов ресурс за изпълнение, ще бъдат предложени за отстраняване на основание чл. 107, т. 2, б. „а“ от ЗОП – поради несъответствие с това предварително обявено условие“. В обявлението тази информация не е посочена. Установено е несъответствие между документацията и обявлението, по отношение на информацията относно ценовите параметри на офертите.

б) В т. 2.1. от документацията са посочени основания по чл. 54, ал. 1 и чл. 55, ал. 1 от ЗОП, при наличие на които участниците подлежат на отстраняване от процедурата, но тази информация липсва в обявлението. Не е налице изискуемото съдържание по т. 11, б. „в“, раздел II, част Б от Приложение № 4 към чл. 23, ал. 2 от ЗОП, във връзка със задължението за кратко описание на личното състояние на заинтересованите лица, които биха могли да доведат до отстраняването им.

В нарушение на чл. 55, ал. 2 от ЗОП, в обявлението на поръчката не са посочени основанията за отстраняване на участниците по чл. 55, ал. 1 от ЗОП. Тези основания са посочени само в документацията на поръчката.

в) В Раздел II. Условия за участие в процедурата, т. 2 „Лично състояние на участниците“, п. 2.2.1. „Други основания за отстраняване“, б. „ж“ от документацията, възложителят е определил допълнително основание за отстраняване на участниците в

¹⁶⁷ Одитно доказателство № 6

¹⁶⁸ УИН 01313-2020-0001

¹⁶⁹ УК 9087068 и УК 9097157

¹⁷⁰ УИН 01313-2020-0001

¹⁷¹ Одитни доказателства № 5, № 26, № 27, № 28, № 29 и № 30

процедурата: „В случай че за участник се установи, че има изискуеми просрочени задължения към ЕСО/НЕК, произтичащи от ПТЕЕ /Правила за търговия с електрическа енергия/, както и за такса „Задължения към обществото“.

В чл. 59, ал.1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) са регламентирани основанията, на които Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) след писмено предупреждение с определен срок, отнема лицензията предоставена за извършване на дейности в енергетиката. Процедурата започва с решение на КЕВР за откриване на процедурата по отнемане на лицензията, като комисията дава писмено предупреждение на лицензианта за преустановяване на нарушението и отстраняване на последиците, определя срок за изпълнение на предупреждението и насрочва дата за открито заседание след изтичането на срока за отстраняване на нарушението.¹⁷² В цитирания подзаконов нормативен акт е регламентирана процедурата по отнемане на лицензията, която завършва с решение за прекратяване на процедурата, ако са отпаднали основанията за отнемане на лицензията или с решение за отнемане на лицензията.

Едно от основанията за започване на производство по отнемане на лицензията по чл. 59, ал. 1, т. 1 от ЗЕ е, когато лицензиантът не изпълнява или нарушава задълженията си по глави шеста и седма от закона. Както е посочил възложителят в своите обяснения, в случай, че има изискуеми просрочени задължения към ЕСО/НЕК, произтичащи от ПТЕЕ¹⁷³, както и за такса „Задължения към обществото“, е налице основание за инициране на процедура за отнемане на лицензията. Следва да се прави разлика между основание за инициране на процедура по отнемане на лицензията, съгласно чл. 59, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, по реда на наредбата¹⁷⁴ и отнемане на лицензията с решение на КЕВР. Лицензиантът може да изпълни задълженията си в срока, даден в писменото предупреждение от страна на КЕВР, може на други основания производството да приключи с решение за прекратяването му и в този смисъл дали лицензията ще бъде отнета, въпреки че са налице предпоставките на чл. 59, ал. 1, т. 1 от ЗЕ в даден момент, е едно бъдещо несигурно събитие.

Съгласно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗОП, възложителят може да отстрани от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка участник, който е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието. Наличие на основание за започване на процедура за отнемане на лицензия по ЗЕ не означава задължително, че ще завърши с отнемането на същата. Предвид това, така поставеното условие в обявлението и документацията за обществената поръчка не отговаря на разпоредбата на чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗОП, а именно да е налице лишаване от правото за упражняване на тази дейности или по-конкретно – отнемане на лицензията. В Раздел II. Условия за участие в процедурата, т. 2 „Лично състояние на участниците“, п. 2.2.1. „Други основания за отстраняване“, б. „з“ от документацията, възложителят е определил допълнително основание за отстраняване на участниците в процедурата: „В случай на неизпълнение на участника на индивидуалните цели за енергийни спестявания, съгласно Закона за енергийната ефективност, в качеството му на задължено лице по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ за всяка една година, от когато съществува съответното задължение до 2019 г. включително“. На лицата по чл. 14, ал. 4, т. 1 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) се налагат санкции по реда на цитирания нормативен акт, които не са основания за отстраняване от участие в конкретната процедура по чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗОП, тъй като не водят до задължително отнемане на лицензията от КЕВР.

¹⁷² Чл. 77, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

¹⁷³ Правила за търговия с електрическа енергия

¹⁷⁴ Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

г) В документацията възложителят е определил информацията относно изискването за правоспособност за упражняване на професионална дейност, да се попълни в раздел А „Годност“ от Част IV „Критерии за подбор“ на ЕЕДОП, като тази възможност не е посочена в обявлението. В документацията възложителят е определил информацията относно изискването за опит да се попълва в поле 1а) от раздел В „Технически и професионални способности“ на Част IV „Критерии за подбор“ на ЕЕДОП, като тази възможност не е посочена в обявлението.

В раздел III 3.1 от обявлението е посочено изискване за наличие на система за мониторинг на измервателна точка, като не е посочена възможността информацията за съответствие с критериите за подбор, да се предостави чрез попълване в ЕЕДОП, част IV „Критерии за подбор“, раздел В „Технически и професионални способности“.

В обявлението не е посочена възможността информацията за съответствие с част от критериите за подбор да се предостави чрез попълване в ЕЕДОП, с което не е спазено изискването на чл. 42 от ППЗОП.

д) В документацията за обществената поръчка и в проекта на договор е посочено, че се предвижда опция за едностранно продължаване на срока на договора, в случай на обжалване на решение на възложителя при последваща процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет, включващ предмета на настоящата обществена поръчка за период, следващ срока на договора до сключване на договор за възлагане на обществена поръчка по тази последваща процедура. В обявлението и в проекта на договор е посочено, че срокът за изпълнение на поръчката е 24 месеца. Съгласно чл. 5 от ППЗОП¹⁷⁵ опциите са клаузи в договора, които обхващат очакванията на възложителя за възлагане на допълнителни дейности или количества, без да задължават възложителя да ги възложи. Опциите са свързани с очакванията на възложителя за възлагане на допълнителни количества в срока на действие на договора. Не е изпълнено изискването на чл. 5 от ППЗОП.¹⁷⁶

е) В Системата за случаен избор (ССИ) не са въведени данни за процедурата, с което не е спазено изискването на чл. 121, ал. 1 от ППЗОП.¹⁷⁷

ж) Решението за откриване на процедурата и обявлението за обществената поръчка са публикувани в профила на купувача преди деня на публикуване на решението и обявлението в РОП. Решението за откриване на процедурата и обявлението за обществената поръчка са публикувани в РОП на 31.01.2020 г., а в профила на купувача – на 29.01.2020 г. Не е спазено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 1 от ППЗОП¹⁷⁸, във връзка с чл. 36, ал. 1, т. 1 и т. 2 и чл. 36а, т. 1 от ЗОП¹⁷⁹

з) Документацията за обществената поръчка е публикувана в профила на купувача преди деня на публикуване в РОП на решението и обявлението. Решението за откриване на процедурата и обявлението за обществената поръчка са публикувани в РОП на 31.01.2020 г., а документацията е публикувана в профила на купувача на 29.01.2020 г. Не е спазено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 1 от ППЗОП¹⁸⁰, във връзка с чл. 36, ал. 1, т. 8 и чл. 36а, т. 1 от ЗОП.¹⁸¹

и) Обявлението за възложена поръчка е публикувано в профила на купувача преди публикуването му в РОП. Обявлението е публикувано в РОП на 04.05.2020 г., а в профила на

¹⁷⁵ Ред. ДВ, бр. 29/2020 г.

¹⁷⁶ Ред. ДВ, бр. 29/2020 г.

¹⁷⁷ Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁷⁸ Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁷⁹ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

¹⁸⁰ Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁸¹ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

купувача – на 30.04.2020 г. Не е спазено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 1 от ППЗОП¹⁸², във връзка с чл. 36, ал. 1, т. 12 и чл. 36а, т. 1 от ЗОП.¹⁸³

й) За възлагане на обществената поръчка е сключен договор № 112/ 30.04.2020 г. с „Кумер“ ООД със срок на изпълнение 24 месеца. Договорът за възлагане на обществената поръчка е публикуван в профила на купувача преди публикуване в РОП на обявлението за възложена поръчка. Обявлението е публикувано в РОП на 04.05.2020 г., като договорът е публикуван в профила на купувача на 30.04.2020 г. Не е спазено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ППЗОП¹⁸⁴, във връзка с чл. 36, ал. 1, т. 2 и чл. 36а, т. 1 от ЗОП.¹⁸⁵

к) Договорът е публикуван на 30.04.2020 г. в профила на купувача без приложенията към него, с което не е спазено изискването на чл. 36, ал. 1, т. 12 от ЗОП.¹⁸⁶, във връзка с чл. 19а от ППЗОП.¹⁸⁷ По време на одита, същите са публикувани в профила на купувача.

3.2. Обществената поръчка с предмет „Периодична доставка на материали за текущи ремонтни дейности по обособени позиции за нуждите на ВТУ „Тодор Каблешков“¹⁸⁸ е възложена по реда на Глава двадесет и шеста от ЗОП, чрез събиране на оферти с обява.

При проверката е установено:¹⁸⁹

а) Обявата е публикувана на 29.03.2019 г. в профила на купувача, в обособена електронна преписка, заедно с техническите спецификации, документацията и друга информация, свързана с поръчката. В Портала за обществени поръчки на АОП, в същия ден е публикувана кратка информация за поръчката, съгласно чл. 96 от ППЗОП.

б) Стойността на обществената поръчка е 70 000 лв. без ДДС и същата е в рамките на стойностните прагове по чл. 20, ал. 3 от ЗОП.

в) Определеният срок за получаване на офертите не е по-кратък от 10 дни, в съответствие с изискването на чл. 188, ал. 1 от ЗОП.¹⁹⁰

г) В т. 8.1 от документацията на поръчката е поставено изискване към участниците „да не са налице обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 1-5 и 7 от ЗОП, за което в офертата си представят декларации по чл. 97, ал. 5 от ППЗОП за липса на посочените обстоятелства.“ В чл. 192, ал. 1 от ЗОП е указано, че при възлаганията чрез събиране на оферти с обява, на отстраняване подлежи участник, за който е налице някое от обстоятелствата по чл. 54, ал. 1 от ЗОП. Сред основанията за задължително отстраняване са включени и обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП, но възложителят не е изискал тяхното деклариране. Поставеното условие, в което липсва деклариране на част от обстоятелствата по чл. 54 от ЗОП е в несъответствие с чл. 192, ал. 1 от ЗОП.

д) Със заповед № Р-278/15.04.2019 г. на възложителя е определена комисия за разглеждане и оценка на получените оферти. От членовете на комисията са подписани декларации за липсата на обстоятелства по чл. 103, ал. 2 от ЗОП. За резултатите от дейността на назначената комисия са съставени протоколи, утвърдени от възложителя.

е) За възлагане на обществената поръчка са сключени пет договора с „Топ Елана“ ООД¹⁹¹ на обща стойност 31 852,88 лв. без ДДС/38 223,46 лв. с ДДС. Договорите са публикувани на 17.06.2019 г. в профила на купувача, без приложенията към тях, с което не е

¹⁸² Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁸³ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

¹⁸⁴ Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁸⁵ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

¹⁸⁶ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

¹⁸⁷ Ред. ДВ, бр. 29/2020 г.

¹⁸⁸ УК 9087067

¹⁸⁹ **Одитни доказателства № 5, № 26 и № 31**

¹⁹⁰ Ред. ДВ, бр. 86/2018 г.

¹⁹¹ № 1/31.05.2019 г.; № 2/31.05.2019 г.; № 3/31.05.2019 г.; № 4/31.05.2019 г. и № 5/31.05.2019 г.

спазено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ППЗОП.¹⁹² По време на одита, същите са публикувани в профила на купувача.

3.3. Обществената поръчка с предмет „Избор на оператор за отпечатване и доставка на ваучери за храна за работещите във ВТУ „Тодор Каблешков“ за 2020 г.“¹⁹³, е възложена чрез събиране на оферти с обява по реда на Глава двадесет и шеста от ЗОП.

При проверката е установено:¹⁹⁴

а) Обявата е публикувана на 13.03.2020 г. в профила на купувача, в обособена електронна преписка, заедно с техническите спецификации, документацията и друга информация, свързана с поръчката. В Портала за обществени поръчки на АОП, в същия ден е публикувана кратка информация за поръчката, съгласно чл. 96 от ППЗОП.

б) Стойността на обществената поръчка е до 60 000 лв. без ДДС и е в рамките на стойностните прагове по чл. 20, ал. 3 от ЗОП.

в) Определеният срок за получаване на офертите не е по-кратък от 10 дни, в съответствие с изискването на чл. 188, ал. 1 от ЗОП¹⁹⁵.

г) В раздел VII от документацията на поръчката е поставено изискване към участниците да отговарят на условията на чл. 54, ал. 1 и на чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗОП, като е определено да представят декларация за липсата на обстоятелства по чл. 54, ал. 1 от ЗОП. Съгласно чл. 192, ал. 1 от ЗОП, възложителят отстранява участник, за който е налице някое от обстоятелствата по чл. 54, ал. 1 от ЗОП. Поставеното основание за незадължително отстраняване към участника „да не е обявен в несъстоятелност или да е в производство по несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен“ е в несъответствие с чл. 192, ал. 1 от ЗОП.

д) В документацията на поръчката е определено участниците да подават с офертата декларация за съгласие с клаузите на проекта на договор (Приложение № 9). Съгласно чл. 96а, ал. 3 от ППЗОП¹⁹⁶, с подаването на оферта се счита, че участниците се съгласяват с всички условия на възложителя, в т.ч. с определения от него срок на валидност на офертите и с проекта на договор. Изискването за подаване на декларация за съгласие с клаузите на договора е в несъответствие с чл. 96а, ал. 3 от ППЗОП.

е) Със заповед № Р-188/25.03.2020 г. на възложителя е определена комисия за разглеждане и оценка на получените оферти. От членовете на комисията са подписани декларации за липсата на обстоятелства по чл. 103, ал. 2 от ЗОП. За резултатите от дейността на назначената комисия са съставени протоколи, утвърдени от възложителя.

ж) Сключен е договор № 111/24.04.2020 г. със „Содексо Пас България“ ЕООД, със срок на изпълнение до 31.12.2020 г. и стойност до 60 000 лв. без ДДС (72 000 лв. с ДДС). Договорът е публикуван на 24.04.2020 г. в профила на купувача, без приложенията към него, с което не е спазено изискването на чл. 36, ал. 1, т. 12 от ЗОП¹⁹⁷, във връзка с чл. 19а от ППЗОП.¹⁹⁸ По време на одита, приложенията към договора са публикувани на профила на купувача.

¹⁹² Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁹³ УК 9097157

¹⁹⁴ **Одитни доказателства № 5, № 26 и № 31**

¹⁹⁵ Ред. ДВ, бр. 86/2018 г.

¹⁹⁶ Ред. ДВ, бр. 17/2019 г.

¹⁹⁷ Ред. ДВ, бр. 102/2019 г.

¹⁹⁸ Ред. ДВ, бр. 29/2020 г.

3.4. При проверката на възложената обществена поръчка чрез процедура по ЗОП е установено, че от финансовия контролор е издаден контролен лист за осъществен предварителен контрол при подготовка на процедурата.

По отношение на проверените възлагания на обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява е установено, че от финансовия контролор са издадени контролни листове за осъществен предварителен контрол при подготовката на обявата за събиране на оферти. От финансовия контролор са съставени контролни листове за упражнен предварителен контрол за законосъобразност преди сключване на договорите за възлагане на обществените поръчки. Системата за двоен подпис е приложена, съобразно регламентирания с вътрешните правила ред.

При одита е установено, че във ВПУЦОП, действащи през одитирания период, липсва контролна дейност по отношение на публикуването на документи на профила на купувача.¹⁹⁹

През одитирания период, при възлагането на обществени поръчки по ЗОП са допуснати несъответствия с приложимата правна рамка. Предварителният контрол за законосъобразност е осъществяван от финансовия контролор, но не във всички случаи ефективно.

Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“, за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г., представени в одитния доклад и събраните одитни доказателства, са налице основания за изразяване на следното заключение по изследваните области:

Област „Управление на бюджета“

През одитирания период, в нарушение на ЗПФ, са ползвани заеми от сметката за чужди средства, които са възстановени след одитирания период. Задълженията към доставчици към 31.12.2019 г. надвишават допустимия максимален размер на задълженията по ЗДБРБ за 2019 г.

Към 30.06.2020 г. остава висок размерът на задълженията на ВТУ за местни данъци и такси. Преди одитирания период са предприети действия само за разсрочване на задълженията за такса битови отпадъци пред Столична община.²⁰⁰ До приключване на одита няма взето решение от Столичния общински съвет за разсрочване. Задълженията на ВТУ „Тодор Каблешков“ за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци са натрупани преди одитирания период и се дължат на липсата на финансов ресурс, както и на големия терен от 148 300 кв. м. със застроени площи, на който осъществява дейността си висшето училище.

Област „Приходи по бюджета“

През одитирания период, в студентските общежития на ВТУ са настанявани външни лица, в несъответствие с приложимата правна рамка. Заповедите за настаняване на външни

¹⁹⁹ **Одитни доказателства № 6, № 26 и № 32**

²⁰⁰ Съгласно чл. 12, ал. 4 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, приета с Решение № 894 по Протокол № 93 от 23.11.2006 г. на Столичния общински съвет, разрешение за отсрочване или разсрочване на задължения за местни такси над 30 000 лв. или за срок, по-голям от една година, се издава от кмета на Столична община след решение на Столичен общински съвет

лица са издавани на основание правилник, приет от Академичния съвет. Правилникът противоречи на ЗВО и ЗДС, тъй като в него се установяват условия и ред за предоставяне на части от имот – публична държавна собственост на трети лица в противоречие със законовите разпоредби.

Във вътрешните правила на ВТУ „Т. Каблешков“, регламентиращи изграждането и функционирането на системата за финансово управление и контрол, не са въведени процедури за контрол на постъпващите приходи от общежитията и не са дефинирани и оценени рискове, свързани с приходите от общежитията, в несъответствие със ЗФУКПС.

За одитирания период не са извършвани проверки върху дейността на инкасатор – плащания по събиране и отчитане на приходите, получавани в брой от наемателите на общежитията.

При извършените по време на одита проверки на приходите от общежития, събрани от инкасатор – плащания в брой и чрез ПОС терминал, и отчетените в касата на ВТУ, не са установени неотчетени суми през одитирания период.

Организацията на счетоводната отчетност във ВТУ не позволява да бъдат разделени аналитично отчетените приходи от общежития, за да се установи какъв е дялът на приходите от външни наематели на общежитията в общия дял на отчетените приходи.

От ВТУ са предприети мерки за събиране на просрочените вземания от наемателите на нежилищни имоти. Установени са случаи на получени приходи преди сключване на договорите за наем, ползване на помещения над законовоопределения максимален срок и ползване на помещения без търг, в несъответствие с приложимата правна рамка. Проверените приходи от наеми са в съответствие с договорените наемни цени.

Област „Разходи по бюджета“

Изплатените средства за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения са в рамките на договорените и са документално обосновани. През 2019 г. са сключени десет граждански договори за охрана, които са в нарушение на трудовото законодателство. Договорите са прекратени на 31.12.2019 г.

Проверените разходи за вода, горива и енергия, външни услуги и текущ ремонт са документално обосновани. Не при всички проверени разходи е упражнен предварителен контрол за законосъобразност от финансовия контролор, в несъответствие с изискванията на вътрешните правила.

Вътрешните правила, изграждащи системата за финансово управление и контрол на ВТУ, не са актуализирани след тяхното утвърждаване през 2008 г.

Област „Обществени поръчки“

През одитирания период във ВТУ „Тодор Каблешков“ действат Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки, които регламентират прогнозирането и планирането на обществените поръчки; организацията на процеса по провеждане на процедури и възлагания; сключването на договори и упражняване на контрол по тяхното изпълнение, публикуване на информация; архивиране на документи и др. Вътрешните правила не са актуализирани след датата на тяхното утвърждаване спрямо настъпилите промени в действащото законодателство.

Извършено е прогнозиране на обществените поръчки, изготвени са план-графици за възлагане на обществени поръчки през 2019 г. и 2020 г., в съответствие с нормативните изисквания.

При проверените една процедура за провеждане на обществена поръчка и две възлагания чрез събиране на оферти с обява по ЗОП са установени несъответствия и пропуски в обявлението на процедурата, в обявите на възлаганията и в документациите на поръчките.

Не са спазени нормативно определените срокове за публикуване на информация в профила на купувача, както и неизпълнение на задължението за публикуване на изискващите се документи в профила на купувача (приложения към договорите), като по време на одита са предприети действия за публикуване в профила на купувача на приложенията към договорите.

Въведените контролни дейности в областта на изследване са изпълнявани съобразно регламентирания ред, но не са ефективни. В действащите за одитирания период вътрешни правила по ЗОП липсва контролна дейност по отношение на задължението за публикуване на документи в профила на купувача.

Част пета

ПРЕПОРЪКИ

В резултат на извършения одит се дават следните препоръки на ректора на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“:

1. Вътрешните правила, изграждащи системата за финансово управление и контрол, да се актуализират в съответствие със ЗФУКПС и указанията на министъра на финансите от 2019 г. и 2020 г.²⁰¹

2. Да се предприемат действия за погасяване, отсрочване или разсрочване на задълженията за местни данъци и такси.²⁰²

3. Правилникът за условията и реда за ползване на преустроени бивши складови помещения в корпуси 7 и 8 на ВТУ „Тодор Каблешков“ да се приведе в съответствие със ЗВО и ЗДС.²⁰³

4. Да се преустанови отдаването под наем на помещения в сгради – част от имот публична държавна собственост на външни лица – неучащи и неправоимащи по Наредбата за ползване на студентските общежития и столове.²⁰⁴

5. Да се въведе писмен регламент за администрирането, отчитането и контрола на приходите от студентските общежития.²⁰⁵

6. Да се предприемат действия за актуализиране на Вътрешните правила за управление на цикъла на обществени поръчки във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ в съответствие с действащата правна рамка.²⁰⁶

Част шеста

ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита са съгласувани с ръководството на Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“. Представените по време на одита отговори на въпроси от отговорните длъжностни лица са взети предвид при оценката на

²⁰¹ Част трета Констатации, Раздел I, т. 1, п. 1.3

²⁰² Част трета Констатации, Раздел I, т. 3

²⁰³ Част трета Констатации, Раздел II, т. 1, п. 1.2

²⁰⁴ Част трета Констатации, Раздел II, т. 1, п. 1.4.

²⁰⁵ Част трета Констатации, Раздел II, т. 1, п. 1.3.2.

²⁰⁶ Част трета Констатации, Раздел IV, т. 1

одитираните области. При проведеното обсъждане с ръководните длъжностни лица на ВТУ „Тодор Каблешков“ не са постъпили писмени становища.²⁰⁷

В подкрепа на констатациите от одитния доклад са събрани 32 одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок до четири месеца от получаването на настоящия доклад, ректорът на ВТУ „Тодор Каблешков“ следва да предприемат мерки за изпълнението на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 490 от 08.12.2021 г. на Сметната палата.

²⁰⁷ Паметна записка за обсъждане на факти и обстоятелства

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0200102720

№	Одитни доказателства	Бро й стр.
1.	Справка за длъжностни лица във ВТУ „Тодор Каблешков“ за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г., изх. № 247 от 26.01.2021 г.	3
2.	Диск № 1 – финансови отчети за 2019 г. и към 30.06.2020 г.	1
3.	Справки с рег. № 945 от 11.06.2021 г. и № 944 от 11.06.2021 г. за равнение на §§ 24-04 за 2019 г. и към 30.06.2020 г.	15
4.	Справки за получени приходи от имоти или части от наеми – държавна собственост, отдадени под наем от ВТУ за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г., изх. 652 от 13.04.2021 г.	8
5.	Справка, изх. № 248/26.01.2021 г., за открити и възложени обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ през периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г.; Справка, изх. № 249/26.01.2021 г., за открити и приключили процедури за възлагане на обществени поръчки във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, за периода от 01.01.2019 г. до 30.06.2020 г.	2
6.	Диск № 2 - вътрешни правила на ВТУ „Тодор Каблешков“, декларация за идентичност	2
7.	Писмо с рег. № 246 от 18.03.2021 г. и отговори с рег. № 618 от 31.03.2021 г. и № 637 от 07.04.2021 г.	12
8.	Диск № 3 - документи за управление на бюджета и разходите по бюджета, декларация за идентичност	2
9.	Писмо с рег. № 495 от 31.05.2021 г. и отговор рег. № 1043 от 28.06.2021 г.	3
10.	Констативен протокол № РД-И-2.33-1-2 от 17.06.2021 г. за проверка на управлението на бюджета	3
11.	Писмо с рег. № 525 от 03.06.2021 г. и отговор рег. № 1010 от 15.06.2021 г.	14
12.	Констативен протокол № РД-И-2.33-1-1 от 17.06.2021 г. за проверка на ползвани заеми от сметката за чужди средства	3
13.	Диск № 4 – информация за приходите от общежитията	2
14.	Справка с рег. № 653 от 13.04.2021 г. за нощувки в общежитията по сключени договори и настанени по заповеди на ректора	5
15.	Констативен протокол № РД-И-2.33-2-6 от 14.06.2021 г. за проверка на настаняване на външни лица в общежитията на ВТУ	2
16.	Писмо с рег. № 527 от 03.06.2021 г. и отговор рег. № 942 от 10.06.2021 г.	5
17.	Писмо с рег. № 454 от 19.05.2021 г. и отговор рег. № 904 от 28.05.2021 г.	72
18.	Констативен протокол № РД-И-2.33-2-1 от 14.06.2021 г. за проверка на вътрешни правила	2
19.	Констативни протоколи №№ РД-И-2.33-2-2, РД-И-2.33-2-3, РД-И-2.33-2-4 и РД-И-2.33-2-5 от 14.06.2021 г. за проверка на приходи от общежития	27

20.	Диск № 5 – договори за наем; Констативни протоколи №№ РД-И-2.33-2-7, РД-И-2.33-2-8 и РД-И-2.33-2-9 от 17.06.2021 г. за проверка на приходи от наеми на нежилищни имоти; справка рег. № 1029 от 22.06.2021 г. за възстановени консумативи от наематели; справка с рег. № 1024 от 22.06.2021 г. за внесени депозити от наематели; писмо с рег. № 542 от 04.06.2021 г. и отговор с рег. № 978 от 14.06.2021 г.	62
21.	Справка с рег. № 659 от 13.04.2021 г.; Констативни протоколи №№ РД-И-2.33-3-1, РД-И-2.33-3-2 и РД-И-2.33-3-8 от 17.06.2021 г. за проверка на извънтрудови възнаграждения	47
22.	Справка с рег. № 663 от 13.04.2021 г.; справки с рег. №№ 1025, 1026, 1027 и 10258 от 22.06.2021 г. за начислени и възстановени разходи за вода и топлоенергия за периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2020 г.; Констативни протоколи №№ РД-И-2.33-3-6 и РД-И-2.33-3-7 за проверка на разходите за вода, горива и енергия	21
23.	Справка с рег. № 661 и № 662 от 13.04.2021 г.; Констативни протоколи №№ РД-И-2.33-3-3 и РД-И-2.33-3-4 за проверка на разходите за външни услуги; писмо с рег. № 526 от 03.06.2021 г. и отговор с рег. № 1030 от 22.06.2021 г.	18
24.	Справка с рег. № 657 от 13.04.2021 г.; Констативен протокол № РД-И-2.33-3-5 за проверка на разходите за текущи ремонти	7
25.	Писмо с рег. № 1498 от 21.12.2020 г. и отговор с рег. № 379 от 10.02.2021 г.	3
26.	Диск № 6 – Решения, обявления, обяви, заповеди; декларации; протоколи от работата на комисиите за разглеждане и оценка на подадени оферти, доклади, договори и други документи от досиетата на обществените поръчки, възложени чрез процедура и събиране на оферти с обява през периода от 01.01.2019 до 30.06.2020 г.; Обобщена информация по чл. 230 от ЗОП за 2019 г. и за 2020 г.; декларация за идентичност	1
27.	Решение № 80/29.01.2020 г. за откриване на процедура; обявление за поръчка; документация; доклад на комисия; договор № 112/30.04.2020 г.; обявление за възложена поръчка	100
28.	Писмо вх. № 439/18.05.2021 г. на ръководител на одитен екип; писмо, изх. № 881/20.05.2021 г. на ректор на ВТУТК	4
29.	Писмо вх. № 485 от 27.05.2021 г. на ръководител на одитен екип; писмо изх. № 907 от 31.05.2021 г. на ректор на ВТУТК	3
30.	Констативен протокол № РД-И-2.33-4-1/15.06.2021 г. за проверка на досие на обществена поръчка с предмет „Доставка на нетна електрическа енергия и участие в стандартна балансираща група за нуждите на ВТУ „Тодор Каблешков“ (УИН 01313-2020-0001)	2
31.	Констативен протокол № РД-И-2.33-4-2/15.06.2021 г. за проверка на досиета на обществени поръчки с предмет „Периодична доставка на материали за текущи ремонтни дейности по обособени позиции за нуждите на ВТУ „Тодор Каблешков“ (УК 9087067) и „Избор на оператор за отпечатване и доставка на ваучери за храна за работещите във ВТУ „Тодор Каблешков“ за 2020 г.“ (УК 9097157	2
32.	Констативен протокол № РД-И-2.33-4-3/15.06.2021 г. за проверка на приложени контролни дейности при възлагането на обществени поръчки	3